

ARBOGA KOMMUN

Strategisk och ekonomisk plan (SEP) 2021–2023

Mål, ekonomiska driftramar och investeringar

Antagen av kommunfullmäktige 2020-09-10 § 91
Reviderad av kommunfullmäktige 2020-11-26 § 150

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Organisation	5
3	Vart gick pengarna 2019 / Fem år i sammandrag	6
4	Styrmodell Arboga	7
4.1	Värdegrund	9
4.2	Vision 2030	10
4.3	Strategiska områden	10
4.3.1	Strategiskt område Inspirerande livsmiljö	12
4.3.2	Strategiskt område Inspirerande lärande och arbete	15
4.3.3	Strategiskt område Inspirerande organisation	17
5	Befolkningsprognos	19
6	Ekonomisk översikt	21
7	Finansiell profil	22
8	Ekonomiska förutsättningar	23
8.1	God ekonomisk hushållning	23
8.2	Resultat och kapacitet	24
8.3	Risk och kontroll	25
8.4	Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	27
9	Underlag till Strategisk och ekonomisk plan	29
10	Ekonomiska driframar	33
10.1	Resursfördelningsmodell	33
10.2	Resultatbudget	34
10.3	Specifikation av nämndernas ramar	35
11	Lokalförsörjningsplan	37
12	Investeringar	38
13	Ekonomiska sammanställningar	40
14	Ordlista och förklaringar	42

1 Inledning

Nämndernas/styrelsens underlag till Strategisk och ekonomisk plan (SEP) inlämnades den 24 april för sammanställning inför budgetdag den 5 maj. Underlagen låg till grund för budgetberedningen som ägde rum tre dagar under maj månad. Underlaget från nämnderna är en analys som beskriver och värderar sin verksamhets nuläge och framtid. Utifrån den preliminära ramen och analys av nuläge och framtid genomfördes en ekonomisk avstämning. Förslag till effektivisering och ransonering inklusive analys av konsekvenser togs fram för att nå ekonomisk balans. Analysen innehåller även nämndens investeringsbehov de kommande tre åren och dess konsekvenser på driftkostnaderna. Underlagen ligger till grund för beslut om prioriteringar på kommunnivå.

De politiska partierna inlämnade i juni månad sina förslag till Strategisk och ekonomisk plan 2021–2023. Det här dokumentet utgår från majoritetens förslag till mål, ekonomiska driftramar och investeringar och beslutades av kommunfullmäktige den 10 september 2020. Med anledning av förändrade ekonomiska förutsättningar reviderades dokumentet till kommunfullmäktige den 26 november 2020.

Planeringsprocessen

Planeringsprocessen resulterar i att kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår beslutar om en Strategisk och ekonomisk plan (SEP) där mål och resursfördelning framgår. En konkretisering av kommunfullmäktiges beslut sker i varje nämnd och styrelsen genom ett beslut om nämndens budget. I den årliga planeringsprocessen planeras och dimensioneras kommunens verksamhet och resurser. Den syftar till att ge förtroendevalda beslutsunderlag för prioritering och styrning av verksamheten samt ge förvaltningsledningen mål och ramar för sitt uppdrag.

Resursfördelning innebär att prioritera och fördela ekonomiska resurser till den verksamhet som ska utföras så att mesta möjliga nytta skapas av tillgängliga medel och att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls. En helhetsvärdering ska göras av finansieringen av verksamheten i form av skatter, statsbidrag, taxor med mera. Resurser fördelas utifrån en värdering av behov i grunduppdraget och hur dessa förändras. Behovsförändringar är till exempel volymutveckling, demografiska förändringar samt pris- och löneutveckling.

Resurser fördelas utifrån två behov:

- Drift, ekonomisk ram för den årliga löpande verksamheten, intäkter och kostnader. Kommunfullmäktige fördelar ekonomiska ramar till kommunstyrelsen och nämnderna. Styrelsen/nämnderna fördelar på verksamhetsnivå och ska anta principer/modeller hur resursfördelningen sker.
- En total ekonomisk ram för ett investeringsprojekts inkomster och utgifter samt förändrade driftkostnader. Kommunfullmäktige beslutar om investeringsramar på investeringsområde/projekt-nivå till kommunstyrelsen och nämnderna. För inventarier/maskiner/fordon fördelas totala ramar till kommunstyrelsen/nämnderna. Kommunstyrelsen beslutar om omfördelning mellan investeringsområde/investeringsprojekt inom den totala investeringsramen. När det gäller inventarier/maskiner/fordon har ansvarig nämnd rätt att besluta om omfördelning. Nämnderna har ett genomförande och uppföljningsansvar för investeringar.

Utredningsuppdrag att hanteras av kommunstyrelsen

I tidigare års Strategisk och ekonomisk plan har uppdrag lämnats från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen och som inte slutredovisats. Uppdragen ska konkretiseras och återredovisas till kommunfullmäktige.

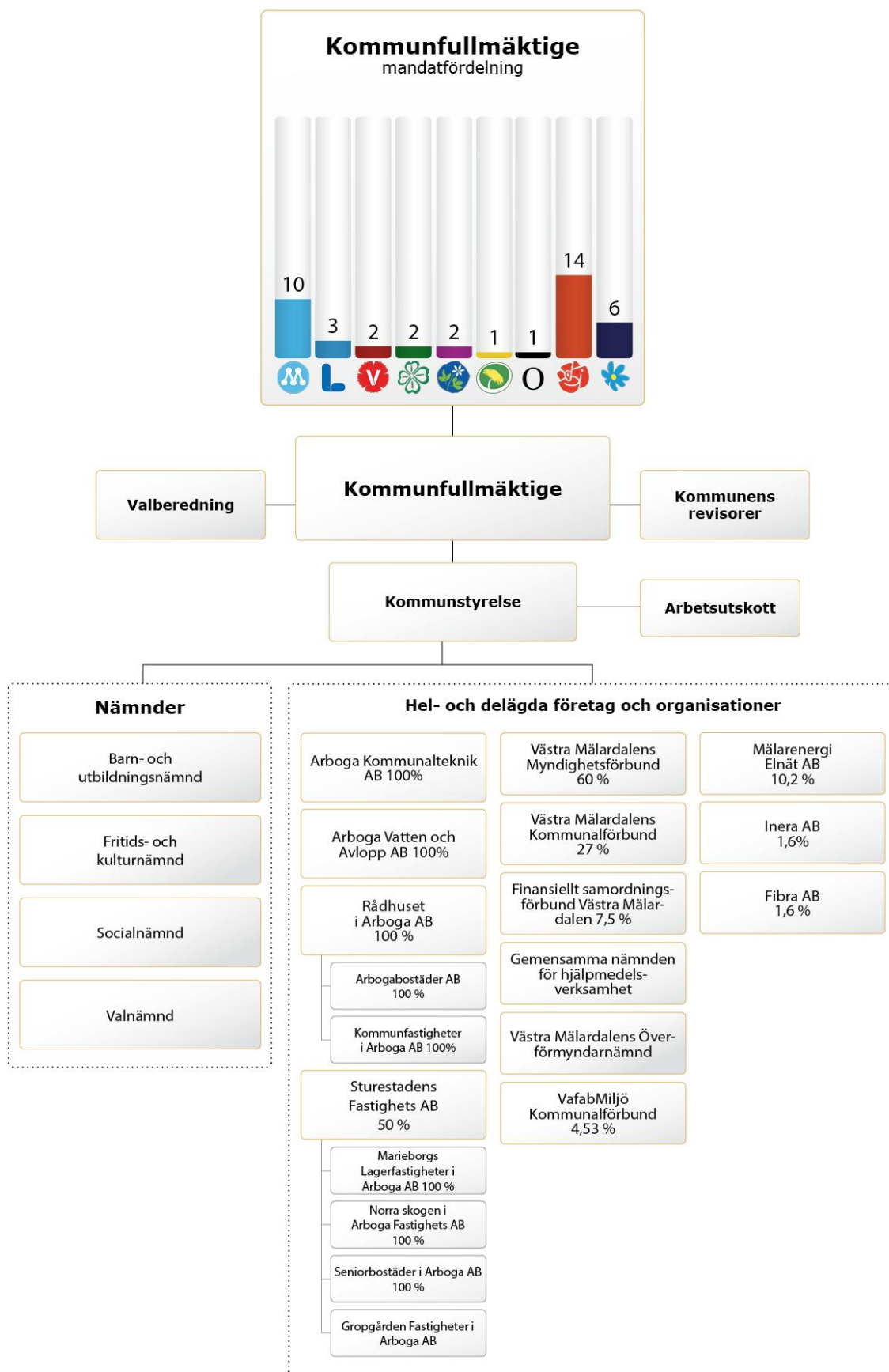
- Lokalförsörjningsplanen ska fördjupas med analyser på kort och lång sikt för att ge underlag till strategiska politiska beslut
- Stärka styrning och ledning av Arboga kommun som helhet och koncern
- Ta fram en dagvattenstrategi för Arboga kommun
- Förvärva strategisk mark i enlighet med kommunens Översiktsplan
- Nulägesanalys och standardkostnader, fördjupade analyser och åtgärder
- Samla budgeten för bidrag till museer och större evenemang till samma organisatoriska enhet.

Under budgetberedningen i maj 2020 har ytterligare uppdrag tillkommit;

- Utreda möjligheterna och beskriva konsekvenserna av att avyttra tillgångar
- Ta fram ett regelverk för internprissättning
- En översyn av den anropsstyrda tätortstrafiken
- En översyn av de finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning

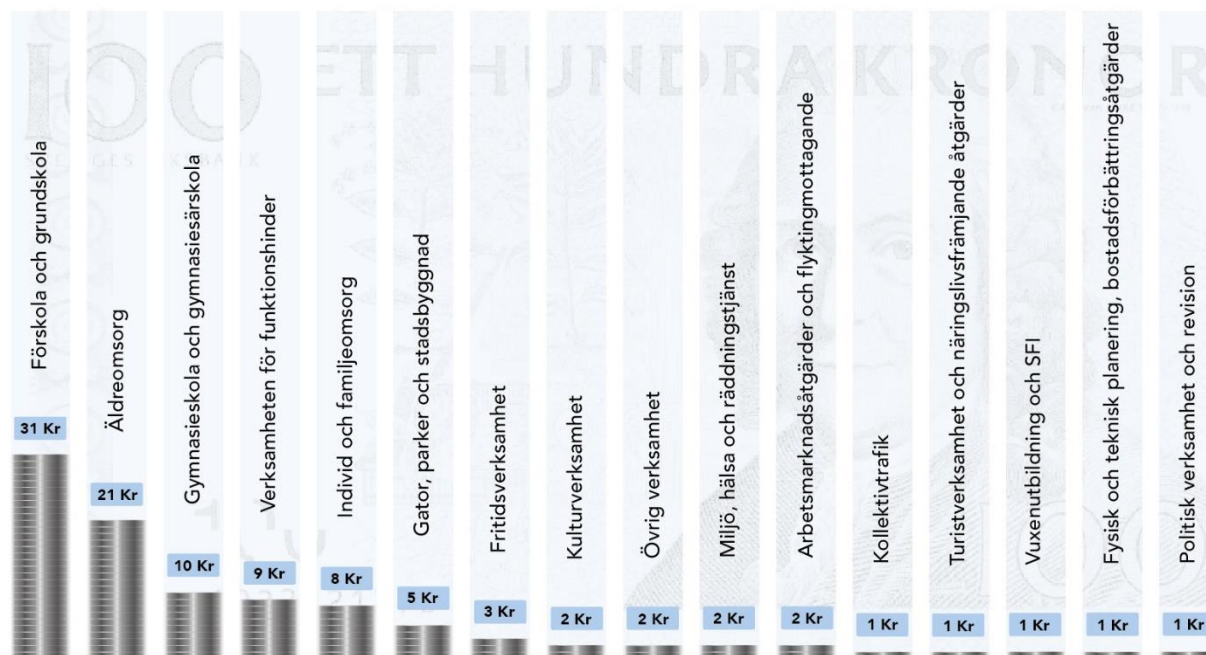

2 Organisation

3 Vart gick pengarna 2019 / Fem år i sammandrag

100 KR I SKATT TILL KOMMUNEN ANVÄNDES PÅ FÖLJANDE SÄTT

FEM ÅR I SAMMANDRAG

Allmänt	2015	2016	2017	2018	2019
Antal invånare 31/12	13 858	13 903	13 934	14 138	14 087
Skattesats, totalt	32,74	33,39	33,29	33,29	33,29
Skattesats, kommunen*	21,86	22,51	22,41	22,41	22,41
Skattekraft i förhållande till riket, procent	89	89	88	90	89
Antal tillsvidareanställda	1 048	1 061	1 065	1 060	1 022
Ekonomi					
Årets resultat kommunen, mkr	23,2	89,3	18,7	6,6	19,8
Årets resultat koncernen, mkr	41,0	98,6	41,1	18,7	30,6
Verksamhetens nettokostnader, exklusive jämförelsestörande poster, mkr	717	788	814	844	842
Verksamhetens nettokostnader, tkr/invånare	52	57	58	60	60
Nämndernas budgetavvikelse, mkr	-4	40	5	-29	-14
Verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, procent	101	94	98	101	99
Nettoinvesteringar, mkr	46	95	87	44	82
Nettoinvesteringar, tkr/invånare	3,3	6,8	6,2	3,1	5,8
Balansomslutning, mkr	1 237	1 362	1 391	1 426	1 419
Eget kapital, mkr	221	310	329	335	355
Likviditet, mkr	90,6	127,7	138,4	130,8	85,6
Långfristiga lån, mkr	364	396	433	401	420
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser, procent	18,0	22,8	23,6	23,5	25,4
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före 1998, procent	45,4	46,3	46,3	44,5	46,4
Lönekostnader inklusive arvoden exklusive pålägg, mkr	383	406	440	446	446

* År 2016 höjdes skattesatsen med 0,65 kronor. År 2017 sänktes skattesatsen med 0,10 kronor.

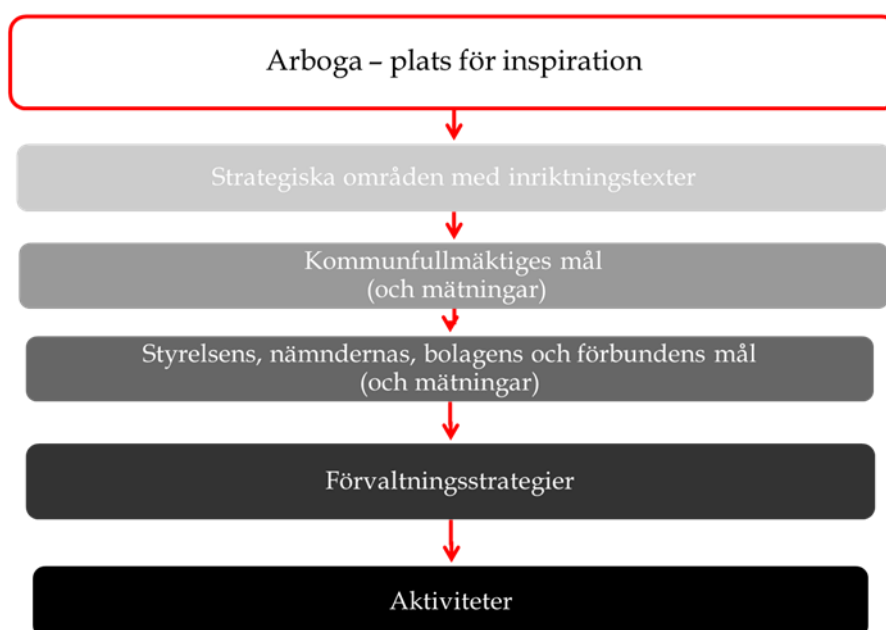
4 Styrmodell Arboga

I Arboga styrs verksamheten med värdegrund, vision, inriktning, mätbara mål samt en ekonomisk rambudget. Visionen och målen beskriver det kommunen vill åstadkomma i framtiden och värdegrunden är de värderingar som genomsyrar verksamheten. Tillsammans anger de för medborgarna och medarbetarna vad kommunen står för och ska förverkliga de närmaste åren. Inför år 2017 gjordes den senaste översynen av styrmodellen för att tydliggöra den röda tråden i modellen. Styrmodellen omfattar hela kommunkoncernen även kommunala bolag och förbund.

Utgångspunkten för styrmodellen är kommunens

övergripande vision, Arboga - plats för inspiration. Styrningen sker sedan utifrån strategiska områden med tillhörande inriktningstexter och mål. Både strategiska områden och tillhörande mål kan förändras mellan mandatperioder och bestäms av den aktuella politiska majoriteten.

Den politiska viljan uttrycks i styrdokumentet Strategisk och ekonomisk plan. Den beskriver också fördelningen av ekonomiska resurser. Varje år följs målen upp och analyseras utifrån de mätningar som kommunfullmäktige fastställer. Resultaten och uppföljningen av målen redovisas varje år i årsredovisningen för kommunen.

Rollfördelning

Politikerna i kommunfullmäktige, styrelsen och nämnderna beslutar om vad som ska göras och formulerar inriktning och mätbara mål för kommunens arbete. Kommunfullmäktige beslutar också om fördelning av ekonomiska resurser för att uppnå målen. Förvaltningarna beskriver sedan hur målen ska nås i sina verksamhetsplaner genom en förvaltningsstrategi med aktiviteter.

Uppföljning

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Styrelsen ska ha en fortlöpande dialog med nämnderna om utveckling av ekonomin och verksamheten, samordna ekonomi- och verksamhetsstyrningen, sammanställa förslag till Strategisk och ekonomisk plan, utarbeta förslag till årsredovisning och delårsrapport och översända dessa till revisorerna för granskning.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämnds-sammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- Tertialuppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),
- Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,
- Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, juni och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

Målen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen visar om målen nås och ska återföra erfarenheter och kunskap inför planeringen framåt. Analyser av måluppfyllelse i årsredovisningen sammanställs i en analysrapport.

Övriga styrdokument

Utöver kommunfullmäktiges mål och inriktningar finns ytterligare styrdokument, vilka uttrycker kommunfullmäktiges ambitioner inom ett antal sakfrågeområden. En ambition är att i den gemensamma styrmodellen samordna samtliga dokument där kommunfullmäktige beslutat om målsättningar.

Uppdrag

Kommunfullmäktige kan ge särskilda uppdrag till styrelsen och nämnderna. Kommunstyrelsen kan ge uppdrag till tjänstemannaorganisationen.

4.1 Värdegrund

”Med ett professionellt förhållningssätt och en uthållig organisation erbjuder vi service och tjänster av hög kvalitet. Genom ett modigt medarbetarskap och innovativt tänkande förverkligas visionen, Arboga – plats för inspiration”.

Den gemensamma värdegrunden för Arboga kommun har arbetats fram utifrån kommunens vision, inriktning och mål. Den bygger på de begrepp och grundläggande värderingar som kommunfullmäktige beslutat ska gälla för alla medarbetare i Arboga kommun.

Syftet med att ha en gemensam värdegrund är att skapa:

- Bättre styrbarhet; få organisationens olika delar att samverka på ett mer enhetligt sätt.
- Ökad effektivitet; kvaliteten och produktiviteten ökar när så många som möjligt tar ansvar och ser till att de resurser som finns används på bästa sätt.
- Stärkt identitet och legitimitet; identiteten i förhållande till medarbetarna stärks och verksamheten får ökad legitimitet utåt.

Värdegrunden är en kompass i det dagliga arbetet. Den banar väg för den kultur som ska känneteckna Arboga kommun. Värdegrunden innehåller ett antal begrepp och värdeord som ska styra medarbetarnas beteende och agerande. Värdegrunden kallas för PUMI. Bokstäverna står för Professionalism, Uthållighet, Mod och Innovation.

Professionellt förhållningssätt

I Arboga kommun har vi ett professionellt förhållningssätt. Det innebär ett gott bemötande där vi lyssnar, svarar och är tillgängliga för alla. Närvarande ledare främjar medarbetarnas engagemang och kompetens. När varje medarbetare gör ett bra jobb skapar vi tillsammans trygghet och hög kvalitet för dem vi är till för.

Uthållig organisation

Arboga kommun är en uthållig organisation som värnar om kommunens resurser på ett ansvarsfullt sätt. Vi jobbar långsiktigt, följer beslut, riktlinjer och rutiner. En stabil organisation gör att vi klarar utmaningar och når framgång.

Modigt medarbetarskap

Arboga kommun präglas av det modiga medarbetarskapet där vi vågar prova nytt och vågar förändras. Vårt ledarskap motiverar till att göra ett bra jobb och skapar förutsättningar för medarbetarens och kommunens utveckling. Tillsammans bidrar vi till en kultur av stolthet och tillit.

Innovativt tänkande

Arboga kommun inspirerar till innovativt tänkande. Organisationen är öppen för förändring och nya idéer tas tillvara. Vi uppmuntrar till delaktighet, kreativitet och utmanar invanda mönster. Det skapar mervärde och goda ambassadörer för Arboga kommun.

4.2 Vision 2030

Arboga – plats för inspiration

Visionen 2030 är Arboga – plats för inspiration vilket också är Arbogas varumärke. Varumärket arbetades fram av en grupp representanter för näringslivet, kommunen och kultur- och föreningslivet under år 2007.

Varumärkesarbetets syfte var att hitta en gemensam nämnare att samlas kring. Utmaningen med visionen är att i alla sammanhang och över tid uppnå *Arboga - plats för inspiration*.

4.3 Strategiska områden

Visionen fylls med de strategiska områden och inriktningstexter som är viktigast för kommunen för att uppnå visionen. Genom dessa inriktningstexter förtydligas den politiska viljan.

Inför år 2020 revideras antalet strategiska områden till tre. Samma områdes föreslås gälla även under år 2021. De strategiska områdena är Inspirerande livsmiljö, Inspirerande Lärande och arbete och Inspirerande organisation.

Mätarna nedan visar områdenas måluppfyllelse 2019, men där målområdena Livslångt lärande och Arbete är sammanslagna eftersom dessa områden från och med 2020 är ett målområde som heter Lärande och Arbete.

Kommunfullmäktiges mål och mätningar

Inom de tre strategiska områdena finns sju kommunövergripande mål och 18 mätningar. Dessa mål och mätningar ska tillsammans bidra till att visionen uppnås och varje nämnd ska arbeta inom sina verksamhetsområden för att de övergripande målen ska nås. För att veta om kommunen är på rätt väg mäts de kommunövergripande målen genom ett antal mätningar. De kommunövergripande målen och nämndernas mål ska vara mätbara.

Statistiska centralbyrån, SCB, kommer att genomföra förändringar i enkäten till 2021 års medborgarundersökning. Den stora förändringen beror främst på att SCB inte längre kommer genomföra undersökningen enligt Nöjd-kundindex, NKI-modellen. När strukturen i enkäten har förändrats, så innehåller den frågor kring i stort sett samma saker som tidigare. Men enkäten innehåller också nya frågor, som passar bättre för hur samhället ser ut idag.

Förändringen i medborgarundersökningen kommer att påverka kommunfullmäktiges mätningar för

målen Arboga är tryggt och inkluderande, I Arboga finns goda möjligheter till utbildning samt I Arboga finns goda möjligheter till arbete. Jämförbarhet är en viktig del i dessa typer av undersökningar. Det kommer inte vara möjligt att jämföra resultaten med tidigare år innan 2021.

Förutom att redovisa resultaten i tabeller i Excel, kommer SCB att publicera fler resultat från undersökningen i Kolada som är en databas där nyckeltal presenteras för kommuner och regioner. Den nya typen av redovisning kommer att vara mer lättförståelig och kräver mindre förklaring.

Nedan redovisas i sammandrag, mål och mätningar för år 2021. För varje mål och mätning finns definitioner och motiveringar till varför de valda målen och mätningarna finns. Till mätningarna kopplas målvärden för år 2021. Definitioner, motiveringar och målvärden redovisas nedan i avsnitt 4.3.1–4.3.3.

Strategiska områden	Kommunfullmäktiges mål	Kommunfullmäktiges mätningar
Inspirerande livsmiljö	1. Arboga växer och utvecklas	<ul style="list-style-type: none"> Befolkningsutveckling Nybyggnation av bostäder Försäljningsindex
	2. Arboga är tryggt och inkluderande	<ul style="list-style-type: none"> Upplevd trygghet Anmälda våldsbrott Fritidsmöjligheter Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studerat Tillgång till bredbandsuppkoppling
	3. Arboga är klimatsmart	<ul style="list-style-type: none"> Energianvändning i kommunens fastigheter Ranking Sveriges bästa miljökommun
Inspirerande lärande och arbete	4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	<ul style="list-style-type: none"> Utbildningsmöjligheter Andel med examensbevis inom 3 år gymnasiet
	5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete	<ul style="list-style-type: none"> Arbetslöshet Lokalt företagsklimat Nöjdhet med utbud av kollektivtrafiken
Inspirerande organisation	6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> Hållbart medarbetarengagemang
	7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning	<ul style="list-style-type: none"> Resultat Soliditet

4.3.1 Strategiskt område Inspirerande livsmiljö

I Arboga finns plats för inspiration, här finns plats att utveckla idéer och tänka nya tankar. Fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla samt bidrar till bättre folkhälsa och integration.

De unika miljöerna i Arboga tas till vara och utvecklas. Här finns många alternativ för boende och pendlingsmöjligheterna är bra. Kommunen ska aktivt delta i bostadsutvecklingen i samarbete med andra aktörer och entreprenörer. Det gör att allt fler väljer att bosätta sig i Arboga.

Det känns tryggt att bo och vistas i Arboga. Kommunen arbetar förebyggande mot brott genom att skapa trygga miljöer och stärka de sociala nätverken både på grupp- och individnivå. En god social välfärd erbjuds utsatta grupper.

Service och kvaliteten på tjänsterna till invånarna är bra, i staden och på landsbygden. Arbogaborna känner att de bor i en kommun med tillgängliga och väl fungerande verksamheter som bidrar till god livskvalitet i livets alla skeden. Det finns möjlighet för alla att vara med och påverka kommunens verksamheter.

Arboga är ett demokratiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Här råder hög tolerans och människor är jämlika och jämställda. Arboga ska vara en mångkulturell stad. Naturresurser som vatten och luft skyddas och används på ett varsamt sätt.

Arboga ska utveckla ett modernt stadsnät och bredband för alla i hela kommunen.

Mål och mätningar

Mål 1. Arboga växer och utvecklas

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

En kommun där befolkningen ökar tyder på att staden är attraktiv och växer. Att bostadsbyggandet håller en jämn och positiv takt är angeläget för att attrahera nya invånare och för att underlätta generationsväxlingar i kommunens bostadsbestånd.

Arboga ska ha en levande stadskärna både vad gäller utbud av handel, kultur och arrangemang. En välutvecklad och bärkraftig handel ger lokala arbetstillfällen och lockar boenden och turister.

För att se om Arboga växer och utvecklas analyseras befolkningsutvecklingen, nybyggnation av bostäder och försäljningsindex.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Målvärde 2020	Målvärde 2021
1:1 Befolkningsutveckling	13 903	13 934	14 138	● 14 087	↘	14 088	14 087
1:2 Nybyggnation av bostäder	51	63	117	● 87	↘	50	50
1:3 Försäljningsindex	78	78	80	● 83	↗	81	81

1:1 Befolkningsutveckling

Befolkningsstatistik 31 december varje år.

1:2 Nybyggnation av bostäder

Nybyggnation av bostäder, egen mätning, VMMF, årligen.

1:3 Försäljningsindex

Handelns utredningsinstituts försäljningsindex för dagligvaror och sällanköpsvaror (faktiskt omsättning dividerad med försäljningsunderlag), årligen.

Mål 2. Arboga är tryggt och inkluderande

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Den upplevda tryggheten i kommunen är en viktig faktor för invånarna. Vad som upplevs som tryggt eller otrött är subjektivt och kan bero på människors egna erfarenheter men också på rykten

om platsen, dess fysiska utformning och kontakten med omkringliggande miljöer. Säkerhet bedöms utefter konkreta fakta och fysiska åtgärder. Möjligheten till fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara med bredbandsuppkoppling för alla i hela kommunen.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Målvärde 2020	Målvärde 2021
2:1 Upplevd trygghet	-	48	-	50	↗	57	-
2:2 Anmälda våldsbrott	10	9,6	8,5	7,5	↗	8,6	8,0
2:3 Fritidsmöjligheter	-	7,3	-	7,0	↘	7,5	-
2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studerat	14	28	44	33	↗	50	50
2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling	66,7	69,7	74,1	76,3	↗	80,0	82,0

2:1 Upplevd trygghet

Trygghetsindex i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Inför 2021 kommer medborgarundersökningen arbetats om och det kommer inte finnas ett trygghetsindex (se ovan). Går inte att sätta målvärde, men inriktning.

2:2 Anmälda våldsbrott

Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare. SKR, öppna jämförelser "Trygghet och säkerhet", vartannat år.

2:3 Fritidsmöjligheter

Fråga A6:2 i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Inför 2021 kommer medborgarundersökningen arbetats om och det kommer inte finnas något om fritidsmöjligheter (se ovan). Går inte att sätta målvärde, men inriktning.

2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera

Andelen i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), SCB, årligen. En arbetsgrupp är bildad för att ta fram en integrationsplan och i samband med detta sker en översyn av mätningen.

2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling

Andelen av områdets hushåll (andel %) som har tillgång till bredband 100 megabit per sekund, Post- och telestyrelsen, PTS bredbanskartläggning, årligen.

Mål 3. Arboga är klimatsmart

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Miljön ska skyddas vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det

naturliga kretsloppet ska värnas. Naturfrämmande ämnen ska inte förekomma i miljön och den biologiska mångfalden ska bevaras. Användningen av energi och material ska begränsas.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Målvärde 2020	Målvärde 2021
3:1 Energianvändning i kommunens fastigheter						2020 års utfall startvärde	
3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun	171	207	119	153	↗	<101	<101

3:1 Energianvändning i kommunens fastigheter

För år 2020 kommer det att finnas ett utfall av energianvändningen i kommunens fastigheter. Utfallet av mätningen blir 2020 års mätvärde och underlag för beräkning av målvärdet för år 2021. Mätningen genomförs årligen.

3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun

Indexvärde, Aktuell Hållbarhet ranking av Sveriges miljöbästa kommun, årligen.

4.3.2 Strategiskt område Inspirerande lärande och arbete

Arbogas skolor är trygga och har kunskapsfokus som inspirerar till nyfikenhet och lust att lära. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Utbildningsverksamheten håller hög kvalitet och samarbetet med näringslivet utvecklas ständigt. Det ger goda kunskaper och bra förutsättningar för högre studier eller arbete efter avslutad utbildning.

Arboga uppmuntrar till företagande och entreprenörskap som bidrar till att näringslivet växer. Etableringsområden och god tillgång till arbetskraft skapar förutsättningar för nya branscher och företag. Arbogas infrastruktur utvecklas med fokus på kollektivtrafik och bra pendlingsmöjligheter.

Tillsammans med civilsamhället och det lokala näringslivet finns goda förutsättningar för integration på arbetsmarknaden.

Mål och mätningar

Mål 4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Vårt samhälle står i ständig förändring och utifrån dess framtida behov av kompetenser så behöver

perspektivet vara ett livslångt lärande. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Trend	Målvärde 2020	Målvärde 2021
4:1 Utbildningsmöjligheter	-	66	-	64		↘	66	-
4:2 Andel med examensbevis inom 3 år gymnasiet	92	96	94	86	94	↗	94	94

4:1 Utbildningsmöjligheter

Betygsindex om hur medborgarna upplever tillgången till utbildningsmöjligheter, fråga A2:1-2 i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Inför 2021 kommer medborgarundersökningen arbetats om och det kommer inte finnas motsvarande om utbildningsmöjligheter (se ovan). Går inte att sätta målvärde, men inriktning.

4:2 Andel med examensbevis inom 3 år gymnasiet

Antalet elever som börjar på gymnasiet i kommunal regi i kommunen för 3 år sedan med examensbevis inom 3 år, egen mätning, årligen. Mätningen är ny från och med 2021 och historiska värdena är uppdaterade. Mätningen under år 2020 omfattar 4 år och källan är Kolada, vilken inte inkluderar elevers resultat för klasser eller program med färre än 10 elever.

Mål 5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att få fler Arbogabor i arbete är inte bara viktigt för att kunna finansiera välfärden, det är också viktigt för individen. Arbogas geografiska läge tillsammans med lättillgänglig och flexibel pendling till andra

orter utvidgar arbetsmarknaden för boende i Arboga och ger bättre möjligheter till arbete.

Ett gott näringslivsklimat utgör en viktig utvecklingsfaktor för kommuner och regioner. Förutsättningar för och möjligheter att starta och driva företag har betydelse för tillväxt och sysselsättning.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Trend	Målvärde 2020	Målvärde 2021
5:1 Arbetslöshet (%)	11,4	9,7	8,2	9,2		↘	-	11,0
5:2 Lokalt företagsklimat	3,51	3,40	3,39	● 3,55	3,57	↗	3,5	3,6
5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafiken	-	5,1	-	◆ 4,9		↘	5,6	-

5:1 Arbetslöshet

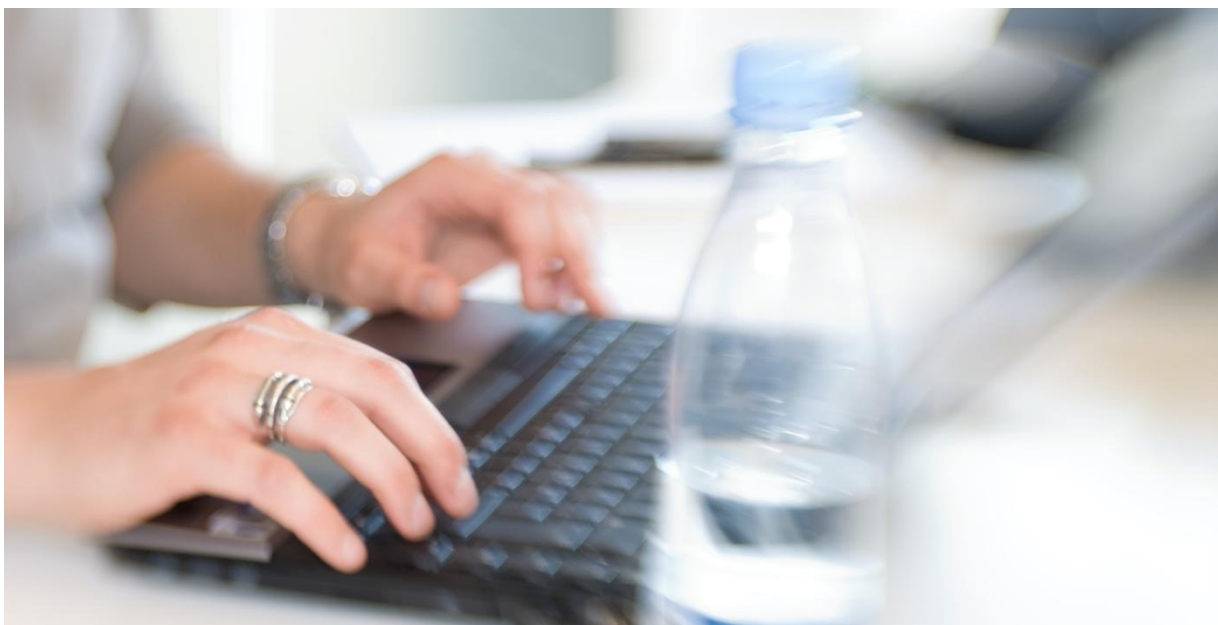
Arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i relation till arbetskraften. Avser arbetsmarknadsstatistiken från arbetsförmedlingen för december aktuellt år. Mätningen är ny från och med 2021 och historiska värdena är uppdaterade.

5:2 Lokalt företagsklimat

Sammanfattande betyg från Arboga kommun avseende näringslivsklimatet, Svensk Näringslivs enkätundersökning "Lokalt företagsklimat", årligen.

5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafiken

Nöjd Region Index i SCB:s medborgarundersökning, index mäts på en skala 1-10. Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tåg och båt eller färja. Mäts vartannat år. Inför 2021 kommer medborgarundersökningen arbetats om och det kommer inte finnas nöjd-kundindex (se ovan). Går inte att sätta målvärde, men inriktning.

4.3.3 Strategiskt område Inspirerande organisation

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna utvecklas, tar stort eget ansvar och där egna initiativ uppmuntras. Arbetsmiljön är god och hälsofrämjande. Ambitionen är att erbjuda alla den sysselsättningsgrad de önskar. Medarbetare som trivs och mår bra är en förutsättning för en inspirerande organisation.

Kommunens organisation är effektiv, tillgänglig och tydlig för medarbetare, medborgare och företagare. Ett gott bemötande ger god service och inbjuder till

dialog. Den fortsatta digitaliseringen av kommunens verksamheter bidrar till hög service och kvalitet på tjänsterna. Genom fördjupad samverkan i Västra Mälardalen, inom Region Västmanland och nationellt skapas bättre förutsättningar för alla.

Kommunen har en god ekonomisk hushållning. Det innebär att ekonomin är i balans, såväl på kort som lång sikt och att kommunens resurser alltid används på bästa sätt.

Mål och mätningar

Mål 6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Att kunna attrahera rätt medarbetare är en av de viktigaste frågorna för arbetsgivare idag. Det är inte bara lön och förmåner som gör att anställda trivs och gör ett bra arbete. Att kunna erbjuda en kultur med

tydliga värderingar, en bra arbetsmiljö och möjlighet till utveckling är faktorer som också påverkar.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Målvärde 2020	Målvärde 2021
6:1 Hållbart medarbetarengagemang	-	84	-	82	↘	84	84

6:1 Hållbart medarbetarengagemang

Totalindex för Hållbart medarbetarengagemang (HME) är en sammanvägning av tre delområden,

motivation, ledarskap och styrning. Nationell jämförelse SKR, varje år.

Mål 7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som återfinns i kommunallagen. Då god ekonomisk hushållning är en allmänt hållen bestämmelse i kommunallagen fordras att varje kommun definierar den närmare innebörden. Kommunen ska upprätta riktlinjer och ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att målen redovisas och förklaras på ett sådant sätt att det framgår varför fullmäktige anser att det är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Grunden för hur kommunen hanterar sin ekonomi är sund hushållning med de resurser som förvaltas på medborgarnas uppdrag. Ekonomin ska utformas så att varje generation bär kostnaderna för den service som konsumeras. Detta

innebär att ingen ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Det gäller att hushålla i tiden och över tiden. Kommunerna måste anpassa målen till de egna förutsättningarna, för att säkra nuläge och framtid.

En god ekonomisk hushållning har en vidare innebörd än att ekonomin är i balans. Kommunens verksamhet ska dessutom vara ändamålsenlig och effektiv. Kommunen ska sträva efter att göra "rätt saker" utifrån kunders och medborgares behov och önskemål samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser. De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet.

Mätningar	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Målvärde 2020	Målvärde 2021
7:1 Resultat	11,8 %	2,4 %	0,8 %	● 2,4 %	↗	1 %	1 %
7:2 Soliditet	22,8 %	23,6 %	23,5 %	● 25,4%	↗	24,6 %	25 %

7:1 Resultat

Resultatet exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Egen mätning i samband med bokslutet, årligen.

7:2 Soliditet

Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper. Egen mätning i samband med bokslutet, årligen. Detta finansiella mål bör omprövas då kommunen från och med 2021 återgår till att redovisa pensioner enligt den så kallade blandmodellen.

5 Befolkningsprognos

Kommunstyrelsen beslutade den 14 april 2020 om befolkningsprognos för perioden 2020–2030 och ska gälla för fortsatt planering och dimensionering. Planen utgår från en oförändrad befolkning utifrån 31 december 2019 då invånarantalet var 14 087.

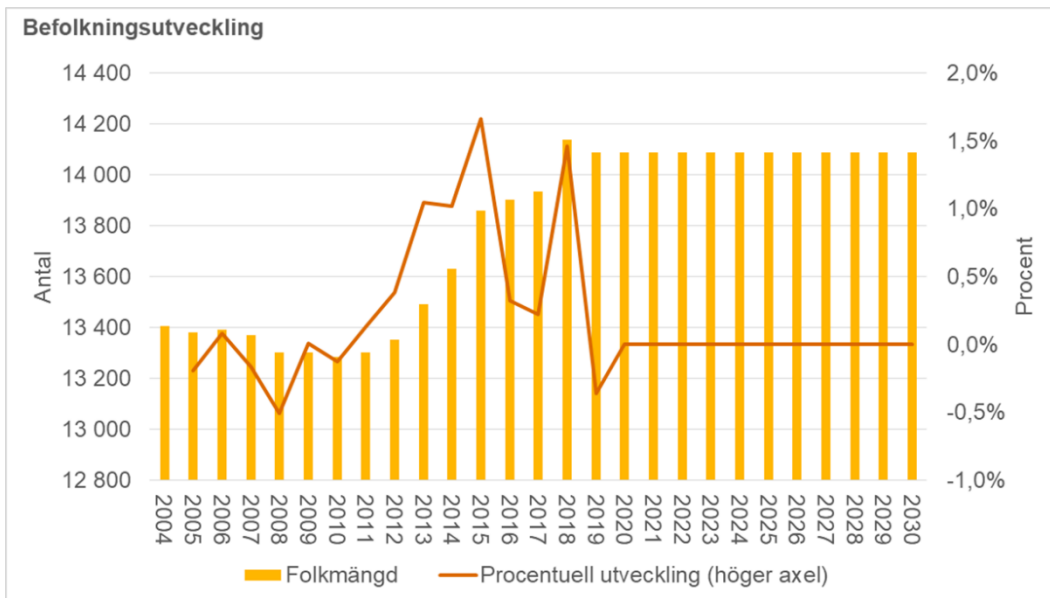
Syftet med prognosen är främst att belysa kommunens befolkningsutveckling i olika åldersklasser vid oförändrad, minskad eller ökad befolkning. Resultaten är avsedda att ge underlag för planering och dimensionering inom bland annat skola, barnomsorg och äldreomsorg.

I alternativet med oförändrad totalbefolkning så innebär det ett flyttningsnetto med omkring 40–60 personer per år som balanserar det negativa födelsenettet.

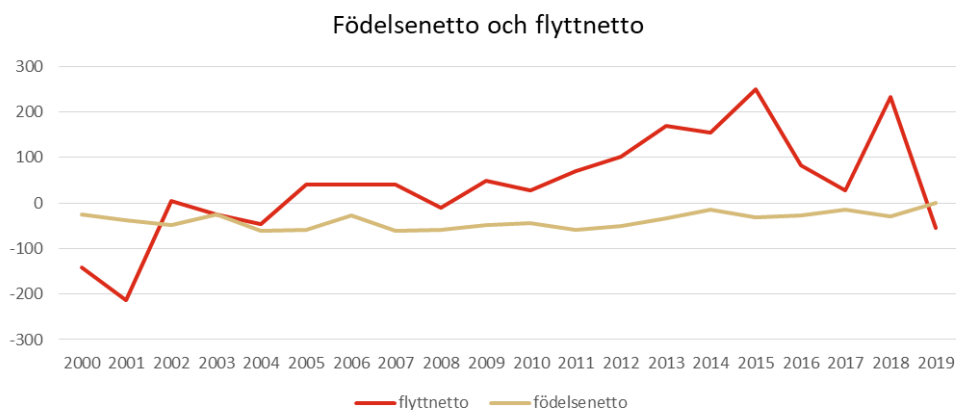
Både minskande och växande kommuner upplever svängningar i ålderskullarnas storlek på grund av historiska variationer av födelsetalen.

Även om prognosen är oförändrad totalbefolkning så sker det tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

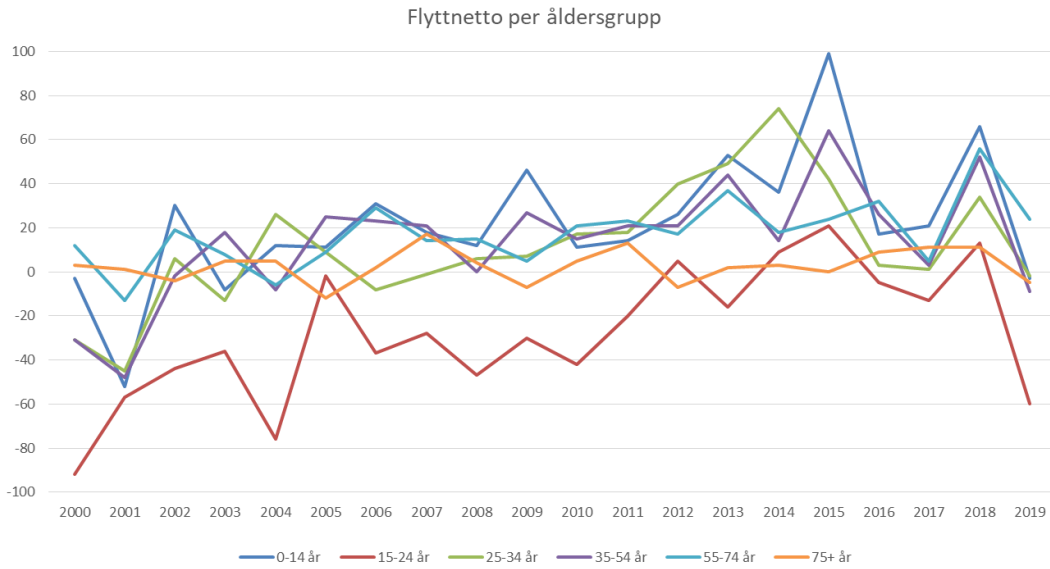
Befolkningsutveckling 2004–2019 samt prognos fram till 2030

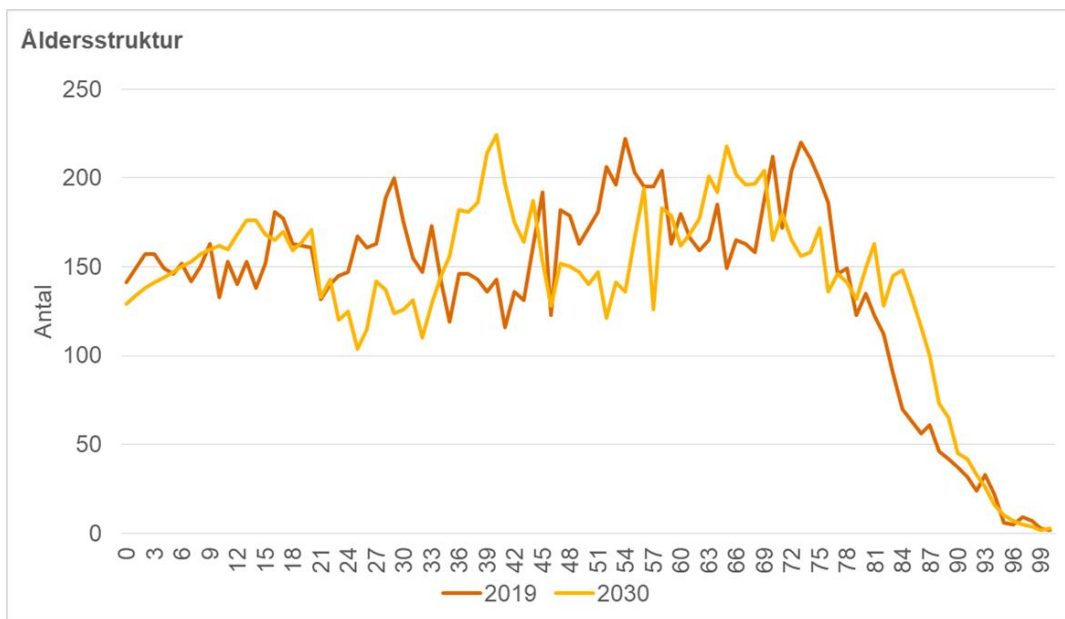
Födelsenetto och flyttnetto 2000–2019

Flyttnetto per åldersgrupp 2000–2019

Åldersstruktur 2019 jämfört med prognos 2030

Utvecklingen av befolkningsstrukturen fram till och med 2030 är en förskjutning av dagens struktur samt förväntningar med avseende på framtidens flyttmönster och födelseantal.

Fram till 2030 kommer Arbogas befolkning öka i de yngre (grundskoleåldern) och i de äldre åldrarna, det vill säga linjen som avser 2030 ligger utanför motsvarande för 2019.

Efterfrågan på kommunens tjänster behöver nödvändigtvis inte öka eller minska i samma takt som antalet invånare förändras. Alla invånare efterfrågar inte alla delar av kommunernas tjänsteutbud.

Efterfrågan på verksamhetslokaler beror framför allt av utvecklingen för de specifika åldersgrupper som verksamheterna vänder sig till och av statliga reformer eller samhällsförändringar som påverkar målgruppernas efterfrågan. För de individuella tjänsterna kostar nya lokaler och anläggningar mer än gamla. Finns det ledig kapacitet kan exempelvis en ytterligare elev kosta mindre än genomsnittet (marginalkostnaden). När kommunen slår i kapacitetstaket kan den extra eleven bli väldigt dyr.

För de kollektiva tjänsterna bör det finnas stordriftsfördelar för vissa verksamheter där kostnaden kan öka mindre än vad som följer av befolkningstillväxten.

6 Ekonomisk översikt

(Enligt Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, maj 2020)

Samhällsekonomin

Världsekonomin upplever en exceptionellt snabb konjunkturedgång, i samband med coronapandemin. På global nivå syns ett brant fall i produktion, inkomster och sysselsättning. Efterfrågekollapsen sker mer eller mindre parallellt för det stora flertalet av länder och regioner. Utvecklingen de senaste månaderna är helt unik, och högst dramatisk. Osäkerhetsfaktorerna är så pass många och stora att det i nuläget knappast är möjligt att göra sedvanliga konjunkturprognoser. Klart står dock att den svenska ekonomin i år krymper: för kvartal två i år räknar SKR med ett rekordartat fall för svensk BNP. En ovanligt snabb uppgång för arbetslösheten väntar och en djup lågkonjunktur är ett faktum. I scenariot för samhällsekonomin antas produktion och sysselsättning i Sverige dock vända upp under andra halvåret i år. Men lågkonjunkturer förutsätts kvarstå ända till 2023. Utsikterna för det kommunala skatteunderlaget försvagas nu markant, med anledning av fallande sysselsättning och sjunkande inkomster i samhället.

Kommuner och regioner gick in i 2020 inställda på ett år med en ansträngd ekonomi, till följd av att konjunkturer försvagats kombinerat med ett högt demografiskt tryck. Ingen kunde då förutspå den nu pågående coronapandemin, som fått stor påverkan på så väl verksamheten som de ekonomiska förutsättningarna. Kommunernas och regionernas verksamheter har på rekordtid fått ställa om sitt sätt att leverera välfärd. Inte sedan andra världskriget har välfärden påverkats i så snabb takt som under denna vår.

Allt präglas av osäkerhet antas spridas långsammare genom att hygienråd och råd om social distansering följs.

Scenariot bygger också på att smittspridningen inte får en andra våg som en effekt av för snabbt utvecklade restriktioner eller genom att viruset muterar. SKR:s scenario kan utifrån dessa antaganden ses som ett bästa tänkbara utfall. Det finns dock stor osäkerhet och utvecklingen kan mycket väl bli sämre.

Ökningen av skatteunderlaget ska täcka kostnaderna för både ökade priser och löner samt en växande befolkning med ökade välfärdsbehov. Skatteunderlagets långsamma ökning innebär en real urholkning av skatteintäkterna per invånare. För att motverka krisen har staten lagt krispaket som fram till den 8 maj hade en beräknad påverkan på statens budget med cirka 185 miljarder kronor.

Arboga

Arboga liksom de flesta andra kommuner befinner sig i en ansträngd ekonomisk situation samtidigt som behoven av välfärdstjänster ökar. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering, omprioriteringar och strategier för finansiering av investeringarna.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen. Den långsiktiga ekonomiska analysen för kommunen visar att det finns ett behov av årliga effektiviseringar.

BEFOLKNINGSFÖRÄNDRINGAR

Förändringar i procent för olika åldersgrupper om tio år jämfört med 2019.

Källa: SCB april 2020

I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna. Med nuvarande låga räntor innebär en ökad upplåning inte någon stor påverkan på resultatet men innebär en risk i det långa perspektivet då det finansiella handlingsutrymmet till kommande generationer kan komma att begränsas.

Vid årsskiftet 2019–2020 bildas två nya bolag och i och med detta är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. Det behöver bli ett ytterligare fokus på hela koncernen för att se den totala kommunnyttan.

Resursfördelningsmodellen som infördes under 2019

7 Finansiell profil

Arboga deltar i en jämförelse för att analysera var kommunen befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Västmanland och till riket de senaste tre åren. Jämförelsen utförs av Kommunforskning i Västsverige (KFi).

Profilen innehåller jämförelser utifrån fyra finansiella perspektiv och åtta finansiella nyckeltal. Nyckeltalen speglar kommunernas finansiella status. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap eller kapacitet, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen.

Profilen har omfattat åren 2008–2018. Nedan redovisas de senaste tre åren, 2016–2018. De nyckeltal som använts är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat de senaste tre åren samt skattefinansieringsgrad av investeringar. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en femma för ett nyckeltal har man det starkaste värdet jämfört med andra men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning.

Arbogas profil för år 2018 visar att kommunen ligger klart under snittet i länet för tre av de fyra perspektiven, kontroll över den finansiella utvecklingen, långsiktig handlingsberedskap samt kortsiktig handlingsberedskap. I perspektivet riskförhållande låg kommunen marginellt under genomsnittet.

Kommunen har under perioden 2016–2018 försvagat profilen för tre av fyra perspektiv, kontroll över det finansiella resultatet samt kort- och långsiktig

för att fördela medel från fullmäktige till nämnderna har förfinats inför årets budgetprocess. Den demografiska utvecklingen gör att resurserna måste fördelas utifrån hur åldersgrupperna i befolkningen utvecklas. Det finns även behov av att se över resursfördelningen inom respektive nämnd till verksamheterna. Under våren tas en fördelningsmodell fram för barn- och utbildningsnämndens verksamheter.

Den stora ekonomiska obalansen som funnits de senaste åren i nämndernas verksamhet är en stor riskfaktor. Det kan också bli aktuellt att se över kommunens finansiella mål med bäring på God ekonomisk hushållning. Ett område att se över är kommunens process avseende lokalförsörjning, speciellt under en period av effektiviseringsbehov.

handlingsberedskap. Det övriga perspektivet, riskförhållande låg kommunen på oförändrad poäng. Förklaringen är att poängen försvagades för budgetföljsamhet och resultat före extraordinära poster under perioden. Övriga sex nyckeltal förblev poängmässigt oförändrade under perioden.

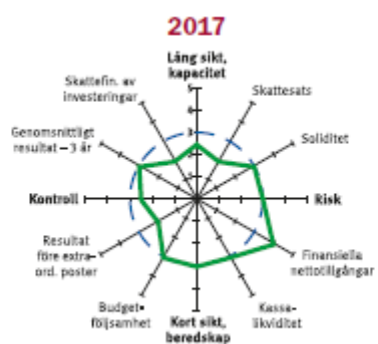
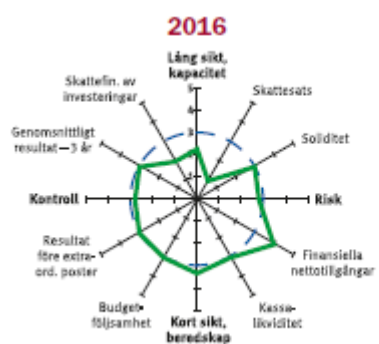
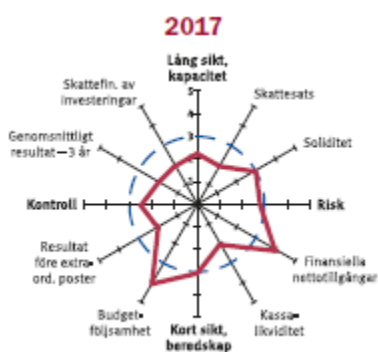
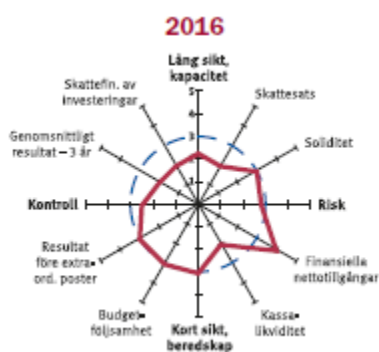
Kommunens finansiella utveckling har under åren 2016–2018 resulterat i en något försvagad finansiell profil. Det innebär att Arboga, jämfört med snittet i länet, vid utgången av år 2018, har ett marginellt försvagat utgångsläge i förhållande till år 2016.

Enligt KFi har Arboga ett ansträngt, men hanterbart finansiellt läge. Resultatnivån bör förbättras till runt två procent i förhållande till verksamhetens bruttokostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. Detta kommer också stärka kommunens balansräkning och ge utrymme för att skattefinansiera framtida investeringar och på så sätt undvika en alltför ökad skuldsättning.

Det är av största vikt att kommunen inte försvagar sitt finansiella utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa då kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov på grund av befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer öka betydligt snabbare än tidigare. Behoven av skattehöjningar kommer att öka. Enligt Kfi bör det inte vara aktuellt för Arboga om kommunen bedriver en fortsatt god ekonomistyrning med fokus på att förbättra resultatnivån de kommande åren.

Arboga (rött) jämfört med Västmanland

Arboga (grönt) jämfört med riket

8 Ekonomiska förutsättningar

8.1 God ekonomisk hushållning

De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Arboga kommuns finansiella mål, som beslutades år 2013, för god ekonomisk hushållning är:

- Resultatet exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.

Finansiella målet avseende soliditet bör omprövas då kommunen från och med 2021 återgår till att redovisa pensioner enligt den så kallade blandmodellen.

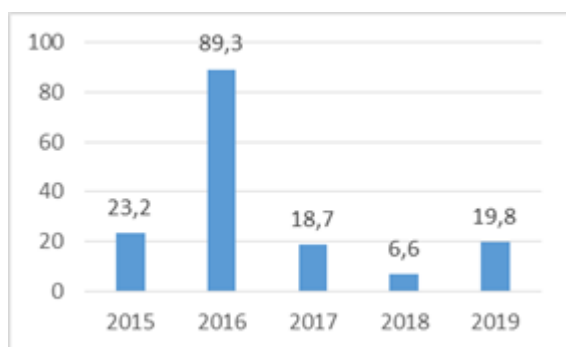
De finansiella målen följs upp under kommunfullmäktiges mål "Arboga kommun har god ekonomisk hushållning" (Mål 7). Ur ett finansiellt perspektiv hade Arboga kommun under 2019 en god ekonomisk hushållning.

De verksamhetsmässiga målen för en god ekonomisk hushållning återfinns under avsnittet som behandlar kommunfullmäktiges mål och mätningar.

8.2 Resultat och kapacitet

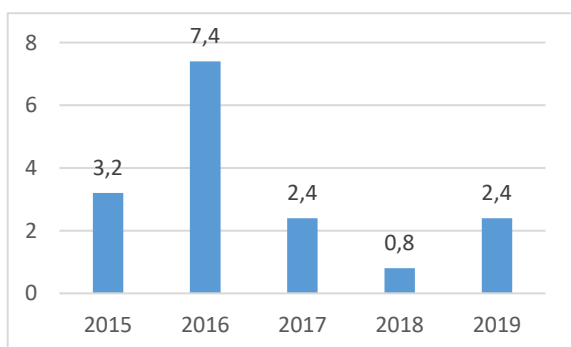
Med resultat menas vad kommunen åstadkommer under ett år. Här beskrivs bland annat årets resultat och storleken på kommunens investeringar. Med kapacitet menas de resurser som kommunen byggt upp och förfogar över och därmed vilken beredskap som finns inför kommande perioder. Ett mått för att visa kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme är soliditeten som visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Ett annat mått är kommunens skattesats.

Årets resultat (mkr)

Efter de extraordinära posterna kan årets resultat, förändring av eget kapital, utläsas. Det egna kapitalet är den del av tillgångarna som kommunen betalat med egna medel, det vill säga förmögenheten. Budgeterat resultat för innevarande år 2020 uppgår till 9,9 miljoner kronor vilket motsvarar 1,14 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Planen för kommande treårsperiod är att resultatet ska uppgå till 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Resultat före extraordinära poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (procent)

Utfallet 2019 blev 2,4 procent. Med nuvarande investeringsnivåer krävs goda resultat för att kunna ha en hög självfinansieringsgrad av investeringar.

Under den senaste tioårsperioden har resultaten varit positiva i åtta år. De två åren med negativt resultat, 2011 och 2013, påverkade diskonteringsräntans sänkning avseende pensionsskulderna kraftigt så att resultatet blivit negativt.

Det finns flera motiv till att årligen ha ekonomiskt överskott. Lagstiftningen med balanskravet är ett minimikrav på resultatet, men för att få en god ekonomisk hushållning förutsätts ett större sammantaget överskott. Ett överskott skapar handlingsfrihet och möjlighet till en mer långsiktig planering. En marginal krävs också för att klara oförutsedda påfrestningar, att inte inflationen ska urholka värdet av det egna kapitalet och framförallt för att finansiera investeringar.

Finansnetto

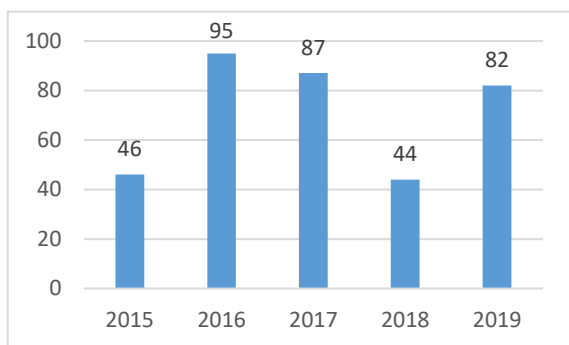
Finansnettot består av skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader. Årets finansnetto år 2019 var positivt och uppgick till 7,7 miljoner kronor och var en försämring med 11,1 miljoner kronor jämfört med 2018.

Budgeterat finansnetto innevarande år 2020 uppgår till 6,4 miljoner kronor. För kommande treårsperiod uppgår finansnettot till 15,2-16,5 miljoner kronor. Det förbättrade budgeterade finansnettot kommande period beror huvudsakligen på att kommunen från och med år 2021 föreslås förändra pensionsredovisningen från fullfondsredovisning till blandmodell.

De finansiella intäkterna består av ränta på utlämnade lån till fastighetsbolagen och Mälarenergi Elnät AB. Vidare borgensavgift från i huvudsak Kommunfastigheter i Arboga AB samt utdelningar från Kommuninvest och Sturestaden Fastighets AB. De finansiella kostnaderna avser kostnader för pensionsskuldsavsättning och räntekostnader för upptagna lån.

Investeringar

Arboga kommuns nettoinvesteringar 2019 uppgick till 82 miljoner kronor. Investeringsnivåerna har under åren 2016 och 2017 varit de högsta på många år. De största investeringarna under 2019 var Herrgårdsbron, Infrastruktur Marknaden, VA, exploateringar Södra Brattberget och Västermovägen och beläggningsunderhåll.

De kommande åren finns stora behov av investeringar inom både kommunen och i de kommunala bolagen. Budgeterade investeringar inklusive kompletteringsbudget innevarande år 2020 uppgår till 128 miljoner kronor. För kommande treårsperiod föreslås investeringar uppgående till 51, 71 respektive 83 miljoner kronor. En specificerad investeringsbudget redovisas längre fram i detta dokument.

Självfinansieringsgrad investeringar

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat plus avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan självfinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att

8.3 Risk och kontroll

Med risk avses sådana åtaganden eller förhållanden som kan innebära negativa konsekvenser för framtiden. De mått som redovisas här är kommunens soliditet, likvida medel, pensionsskuld samt borgensåtaganden. Med kontroll avses förmågan att styra och kontrollera verksamheten. Ett sätt att beskriva detta är att se på respektive nämnds avvikelse mot budgeten men även hur väl utfallet följer tidigare prognoser.

Soliditet

Soliditeten är ett mått som används för att mäta kommunens ekonomiska styrka, det finansiella handlingsutrymmet, i ett långsiktigt perspektiv. Måttet anger hur stor andel av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital. Eget kapital i balansräkningen kan således beskrivas som en historisk framskrivning av resultaträkningens utveckling. En successiv försämrad soliditet påvisar en hög finansiell risk.

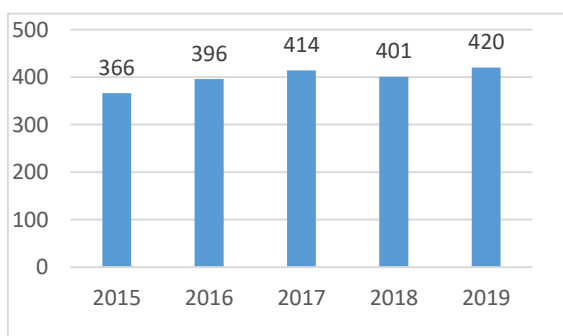
Det är ett negativt tecken för ekonomin om soliditeten successivt försämras. En ökning av soliditeten kan uppnås med en förbättrad resultat-

kommunens finansiella handlingsutrymme stärks.

Självfinansieringsgraden i den skattefinansierade verksamheten (exklusive Vatten och Avlopp) uppgick under 2019 till 60,6 procent.

Låneskuld

Under 2019 var nettoupplåningen 19 miljoner kronor. Detta med anledning av låg självfinansieringsgrad av investeringar vilket medförde ett lånebehov. Låneskulden hade ökat än mer om genomförandegraden av investeringar hade varit högre. För att skulden inte ska öka ytterligare måste investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras med egna medel. Planen framåt är att de kommunala bolagen själva ska låna av finansiella aktörer och inte som nu av kommunen. Detta innebär att den kommunala låneskulden kommer att minska. Dock är det viktigt att även här tänka kommunkoncern vilket den nya finanspolicyn skapar förutsättningar för.

utveckling och genom att nettoinvesteringsnivån bättre harmoniserar med egna tillförda medel.

Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls och utvecklas i en positiv riktning.

Soliditeten, beräknad inklusive samtliga pensionsförpliktelser, uppgick vid utgången av år 2019 till 25,4 procent. Trenden är positiv. Kommunens soliditet exklusive fullfondsredovisning av pensioner (blandmodellen) uppgick vid utgången av år 2019 till 46,4 procent.

Soliditetsutveckling (procent)						
År	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före år 1998	47	45	46	46	45	46
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	17	18	23	24	24	25

Likviditet och rörelsekapital

Rörelsekapitalet, som består av omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder, kan sägas vara ett mått på den ekonomiska styrkan på kort sikt. Det är viktigt att skapa ett positivt rörelsekapital för att få en bra handlingsberedskap inför framtiden. Det sker bäst genom ett starkt resultat som bland annat möjliggör en högre grad av självfinansiering av investeringar. Rörelsekapitalet försämrades under 2019 med tre miljoner kronor vilket framförallt berodde på att likvida medel minskade från 131 till 86 miljoner kronor.

Pensioner

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras under en lång tid framöver.

Arboga kommun förändrade år 2010 redovisningsmodellen för pensioner från blandmodellen till fullfundsmodellen. De pensioner som intjänats före år 1998 ska redovisas enligt blandmodellen enligt lagstiftningen. Det innebär att förändringen och åtagandet inte ska redovisas aktivt i kommunens resultat- och balansräkning. Enligt fullfundsmodellen redovisas samtliga pensionsåtaganden i kommunens balansräkning, vilket är den princip Arboga kommun tillämpar från och med år 2010. För att få jämförbarhet mellan åren har effekterna redovisats av fullfundsmodellen i resultaträkningen som en jämförelsestörande post. Kommunens samlade pensionsåtaganden inklusive särskild löneskatt uppgick vid utgången av år 2019 till 379 miljoner kronor.

Arboga kommun har inte följt lagstiftningen avseende pensionsredovisningen sedan 2010 då kommunen redovisat enligt en fullfundsmodell. I den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning som trädde i kraft 2019 ingår ingen förändring av pensionsredovisningen. I regeringsförslaget avsåg regeringen att tillsätta en utredning för att vidare utreda vilka konsekvenser en ny redovisningsmodell för pensionsförpliktelser får på ekonomin för kommuner och regioner, samt hur detta påverkar kravet på god ekonomisk hushållning och balanskrav. Det finns ännu ingen indikation på att utredningen börjar under överskådlig framtid. Därför föreslås att kommunen övergår till blandmodellen från och med år 2021 vilket innebär att bokslut 2020 blir sista året med fullfundsredovisning. I resultatbudgeteten för år 2021

försämrats resultatet med 11 miljoner kronor vid en övergång till blandmodellen.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtaganden har ökade med 365 miljoner kronor under år 2019 och uppgår vid utgången av året till 484 miljoner kronor. Orsaken till detta är att kommun beviljat Kommunfastigheter i Arboga AB borgen för lån för att finansiera uppförande av verksamhetsfastigheter åt kommunen. Av de totala borgensåtagandena uppgår borgen till delägda bolag/organisationer till 99,8 procent av de totala borgensåtagandena. Kommunen har inte åtaganden för så kallade fallskärmsavtal. De kommunala borgensåtagande kommer under kommande år att öka då de kommunala bolagen själva kommer att låna, vilket kommer att kräva kommunal borgen.

Arboga kommun har i november 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i

Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Prognosavvikelser och utfall i förhållande till budget

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt.

Kommunalskatt

Kommunalskatten för Arboga kommun uppgår till 22,41 procent. År 2016 höjdes skatten med 0,65 procent för att år 2017 sänkas med 0,10 procent. Sedan har ingen förändring skett. Genomsnittet i riket uppgick för år 2019 till 20,70 procent. För kommande år planeras ingen förändring av kommunalskatten.

8.4 Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Under rubriken "Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning" ingår skatteintäkter, inkomst- och kostnadsutjämning, LSS-utjämning, regleringspost, fastighetsavgift och generella statsbidrag (skattenetto). Kommunen använder de prognoser som Sveriges Kommuner och Regioner beräknar. För år 2021 är prognosen för skattenettet 888 miljoner kronor, vilket är en ökning med drygt 5 miljoner kronor jämfört med prognos 2020. Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak, cirka 80 procent, av skattenettet. De olika posterna framgår av resultatbudgeten längre fram i detta dokument. Beräkningen är baserad på oförändrad skattesats om 22,41 och oförändrad folkmängd, 14 087 invånare.

Skatteintäkter

Personer med förvärvsinkomst betalar kommunal skatt till kommunen och regionen där de är folkbokförda. Kommunens skattesats beräknas vara oförändrad vilket innebär att invånarna betalar 22,41 kronor i skatt per intjänad hundralapp. Kommunens skattesats är klart högre än den genomsnittliga skattesatsen i landet.

De kommunala skatteintäkterna är främst beroende av kommunens folkmängd och hur skatteunderlaget utvecklas i hela landet.

Sveriges Kommuner och Regioner pekar på i sin senaste prognos på den lägsta skatteunderlagstillväxten på minst 30 år. Coronapandemin har orsakat en konjunktorkollaps både internationellt och i Sverige. Detta drabbar sysselsättningen och lönesumman hårt, och därmed också skatteunderlaget, trots de åtgärder som satts in för att dämpa effekterna på svensk ekonomi av pandemin. I hög grad kommer skatteunderlaget att påverkas direkt eller indirekt av aviserade och beslutade åtgärder som ingår i de "krispaket" regeringen presenterat den senaste tiden.

Vid en jämförelse av skatteunderlagets ökning för olika år är det viktigt att beakta de behov som kommunen möter, framförallt för att sammansättningen av befolkningen förändras. 22,41 och oförändrad folkmängd, 14 087 invånare.

Kommunalekonomisk utjämning

Sveriges kommuner har inte samma förutsättningar att bedriva verksamheten. Det beror till exempel på skillnader avseende individernas bakgrund, beskattningsbara inkomsten, åldersstruktur, socioekonomi och geografin. Syftet med den kommunalekonomiska utjämningen är att kommuninvånarna, oavsett var man bor, ska ha samma möjlighet till kommunal service. Meningen är att skillnader i kommunalskatt i stort ska spegla

skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå och inte bero på skillnader i strukturella förutsättningar.

Utjämningsystemet består av tre olika delar; inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen (som består av flera olika delmodeller) och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom finns ett kostnadsutjämningsystem för kostnader kopplade till Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS-kostnader). Sammantaget är Arboga kommun en bidragstagare i utjämningsystemet. För år 2021 får kommunen ett bidrag i inkomstutjämningen och kostnadsutjämningen men är en bidragsgivare i LSS-utjämningen. Sammantaget är nettobidraget inklusive fastighetsavgift under år 2021 232 miljoner kronor.

Inkomstutjämning

Inkomstutjämningsystemet är ett fördelningssystem som utgår från respektive kommuns skattekraft. Kommuner med låg skattekraft, som Arboga, får ett bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft får betala en avgift till systemet. De fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar en avgift in i systemet.

Arboga kommun har en beräknad skattekraft år 2021 på 89,8 i procent av rikets medelskattekraft. Därmed erhåller kommunen ett bidrag i inkomstutjämningen på 167 miljoner kronor (11 856 kronor per invånare) då kommunen har en egen skattekraft som understiger den garanterade på 115 procent. Samtidigt har kommunen en högre skattesats än den genomsnittliga vilket ger högre intäkter.

Kostnadsutjämning

Kostnadsutjämningsystemet utjämnar för strukturella skillnader beroende på demografi, invånarnas behov och produktionsvillkor, som exempelvis löner, och geografi. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering. Det är ett relativt system där den egna kommunen jämförs med medelkommunen. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Modellen består av tio delmodeller och kostnadsutjämningen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur får skjuta till medel till kommuner som har en mindre gynnsam struktur. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter.

Arboga kommun hade under 2019 sammantaget en gynnsam struktur i relation till riket och fick därmed betala en avgift i kostnadsutjämningen med 14 miljoner kronor (970 kronor per invånare).

Inför 2020 beslutade riksdagen om förändringar i kostnadsutjämnningen som innebär att omfördelningen ökar och utjämnningen förstärks. För år 2021 är prognosen för Arboga att kommunen betalar en avgift på 1,2 miljoner kronor (84 kronor per invånare). Det är inom äldreomsorgen kommunen bedöms ha sämre förutsättningar och inom grundskolan bedöms ha bättre förutsättningar i relation till riket.

Regleringsbidrag/regleringsavgift

Regleringsposten i utjämningsystemet är till för att justera för mellanskillnaden mellan bidragen och avgifterna i inkomstutjämnningen, kostnadsutjämnningen och strukturbidraget i förhållande till de anslagsposter som riksdagen anvisat.

När summan av samtliga bidrag, minus de inbetalda avgifterna blir lägre än det belopp staten beslutat tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag, i annat fall en regleringsavgift. Konstruktionen är till för att statens kostnader inte ska påverkas av den fastställda nivån i inkomstutjämnningen.

Regleringsposten för Arboga kommun beräknas år 2021 bli ett bidrag på 42 miljoner kronor (2 977 kronor per invånare).

LSS-utjämnningen

LSS-utjämnningen är ett interkommunalt utjämningsystem och kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall. Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämnningen baserar sig på antalet

LSS-insatser och kommunernas ekonomiska utfall under 2019. Prognosen för Arboga kommun år 2021 är att betala en avgift i LSS-utjämnningen på 7 miljoner kronor.

Fastighetsavgiften

Vid fastighetsavgiftens införande (2008) fördelades 1 314 kronor per invånare ut som en grundplåt. Därefter behåller varje kommun sin ökade intäkt jämfört med basåret. Fastighetsavgiften i Arboga kommun förväntas uppgå till 31 miljoner kronor per år för planperioden 2021–2023.

Övriga generella statsbidrag

De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest, eller riktade, då ska de gå till specifika verksamheter till exempel flyktingmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan.

De välfärdsmiljarder som tidigare har tillförts kommunerna där delar har redovisats som generellt statsbidrag och delar i regleringsbidrag ingår från och med år 2021 i sin helhet under regleringsposten.

I ovan nämnda regleringsbidrag för år 2021 ingår de medel som aviserats till och med budgetpropositionen hösten 2020 och förstärker kommunernas ekonomi.

9 Underlag till Strategisk och ekonomisk plan

Till i slutet av april hade styrelsen, nämnderna, bolag och förbunden i uppgift att lämna in underlag till Strategisk och ekonomisk plan (SEP). Denna redovisades också muntlig vid den så kallade budgetdagen den 5 maj. Underlagen har sedan legat till grund för budgetberedningen som ägde rum under tre tillfällen under maj månad.

Underlagen är en analys som beskriver och värderar sin verksamhets nuläge och framtid. Utifrån den preliminära ramen och analys av nuläge och framtid genomfördes en ekonomisk avstämning. Förslag till effektivisering och ransonering inklusive analys av konsekvenser togs fram för att nå ekonomisk balans. Analysen innehåller även nämndens investeringsbehov de kommande tre åren och dess konsekvenser på driftkostnaderna.

Nedan redovisas de sammanfattningar som styrelsen och nämnderna redovisat i underlagen samt en ekonomisk avstämning.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen har också uppsikt över övriga nämnders verksamhet och kommunal verksamhet som bedrivs i företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i. Styrelsen ansvarar även för kommunens organisation, omvärldsbevakning och utvecklingsarbete samt kontakter med externa myndigheter och organisationer. Till kommunstyrelseförvaltningen hör enheterna kansli, HR, ekonomi, näringsliv och turism, kost samt samhällsbyggnad. Dessutom finns kommundirektör inklusive kommunikation och utveckling inom enheten.

Arboga liksom de flesta andra kommuner befinner sig i en ansträngd ekonomisk situation samtidigt som behoven av välfärdstjänster ökar. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering.

I styrelsens nuläge och framtid lyfts arbetet med översikts- och boendeplanering, befolkningsprognoser och lokalförsörjningsplanering fram som viktiga redskap för de utmaningar som befolkningsförändringar ger. Vidare vikten av kommunikation, medborgardialog, samverkan, kompetensförsörjning, digitalisering, resursfördelningsmodeller, beslutsstöd, besöksnäring, näringslivsfrågor och tillgång till markområden.

Den ekonomiska avstämningen visar att det för år 2021 måste ske en ramförstärkning till samhällsbyggnadsenheten med anledning av myndig-

hetskav, förstudie ny tipp, redovisningsprinciper och ambitionsnivå. Obalansen uppgår till cirka en miljon kronor. Förutom avvikelserna på samhällsbyggnadsenheten ska styrelsen kunna effektivisera motsvarande 1,5 procent som inkluderas i den preliminära ramen.

Det finns ett investeringsbehov för år 2021 på 66,7 miljoner kronor, år 2022 på 78,9 miljoner kronor och för år 2023 71,6 miljoner kronor.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom utbildningsområdet. Nämndens ansvar omfattar förskola, fritidshem, förskoleklass, grund- och grundsärskola, gymnasium och gymnasiesärskola, riksidsrottsgymnasium för brottning, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, yrkeshögskola, högskoleutbildning och uppdragsutbildning.

Nämnden ansvarar vidare för det kommunala aktivitetsansvaret samt elevhemsverksamhet för gymnasieelever på RIG brottning.

Utmaningar åren 2021–2023

- Förbättra måluppfyllelsen inom nämndens verksamheter
- Säkerställa en likvärdig skola där alla elever ges möjlighet att nå målen
- Hållbar skolorganisation
- Ekonomi i balans
- Skapa goda lärmiljöer i skolor och förskolor
- Personal- och kompetensförsörjning
- Oroande skolfrånvaro - psykisk ohälsa

Måluppfyllelsen inom förskola och skola har försämrats. För att säkerställa en likvärdig skola behöver ett utvecklingsarbete ske inom och mellan skolorna. Under 2019 genomfördes en skolutredning som gav förslag på en långsiktigt hållbar skolorganisation.

Nämnden har fortsatt mycket stora utmaningar att klara uppdraget med ekonomi i balans. En resursfördelningsmodell till enheterna håller på att tas fram.

Lokalförsörjningsplanen berör till stor del barn- och utbildningsnämndens verksamheter. För att alla barn, elever och studerande ska nå sin fulla potential är det viktigt att skapa bra lärmiljöer i våra förskolor och skolor.

Den ekonomiska avstämningen för barn- och utbildningsnämnden visar på en obalans innevarande år 2020 på 10,5 miljoner kronor. Obalans ökar inför år 2021 med ytterligare drygt 10 miljoner kronor med anledning av minskade statsbidrag från flyktingfonden samt ökade hyreskostnader för verksamhetslokaler.

Fritids- och kulturnämnden

Fritids- och kulturnämnden fullgör kommunens uppgifter inom fritids- och kulturverksamheten. Intresset för fritids- och kulturaktiviteter är stort i Arboga och utgör en viktig del av det moderna samhället. Ett rikt fritids- och kulturliv bidrar till stadens attraktivitet för boende, näringsliv, handel och besöksnäring.

Nämnden ansvarar för biblioteket, Ekbacksbadet, ungdomsenheten med Kulturskola och Fritidsgårdar samt verksamheter inom förening och idrott. Biblioteket är förutom folkbibliotek också skolbibliotek för grundskolan i Arboga kommun. I bibliotekets verksamhet ligger även ansvar för kommunens konstsamling och att vara rådgivande vid konstnärlig utsmyckning. Dessutom ansvarar biblioteket för medborgarkontoret. Nämnden ansvarar för registrering av lotteri enligt 6 kapitlet 9 § spellagen.

- Fritids- och kulturnämndens grundsyn utgår från alla människors lika värde och lika rättigheter
- Alla människor bör därför ha lika rätt och möjlighet till delaktighet i fritids- och kulturlivet och att vara med i skapandet av detsamma
- Barn och unga ska prioriteras

Utmaningar åren 2021–2023

- Ekonomi i balans
- Rikt utbud på fritids- och kulturaktiviteter trots strama ekonomiska ramar.
- Personal- och kompetensförsörjning
- Hallar/anläggningar
- Teknik och utrustning
- Digitalisering

Nämnden bedriver till största delen icke lagstyrd verksamhet. Inom nämndens område är det endast bibliotek, lotteriregistreringen och öppen fritidsverksamhet som är lagreglerad.

Enligt 6 § Bibliotekslagen ska varje kommun ha ett folkbibliotek. Arboga bibliotek är också skolbibliotek, vilket också enligt lag ska finnas.

Spellagen reglerar att kommunen är den myndighet som registrerar lotterier för allmännyttiga ändamål anordnade av ideell förening eller trossamfund inom den egna kommunen.

Enligt Skollagen 14:7 ska fritidshem erbjudas till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år. Från och med höstterminen det år då eleven fyller 10 år får öppen fritidsverksamhet erbjudas i stället för fritidshem.

Lokaler, anläggningar och hallar inom fritids- och kulturförvaltningen har behov av upprustning och ny teknisk utrustning. Vissa delar ansvarar fastighetsbolaget för och vissa delar är förvaltningens ansvar. Till exempel behöver den tekniska utrustningen: ljud- och bild-anläggningar i flera av verksamhetslokalerna och anläggningarna uppdateras eller bytas ut. Lokaler behöver anpassas för att kunna fungera optimalt i verksamheterna. För den fortsatta digitaliseringen är det nödvändigt med nya funktionella verksamhetssystem. Konstnärlig utsmyckning till nya vård och omsorgsboendet Åspegeln behöver införskaffas inför att boendet öppnar.

Fritids- och kulturnämnden har fått en preliminär ekonomisk ram på 41,2 miljoner kronor för år 2021. Ramen är minskat med en riktad effektivisering med 1,5 procent som motsvarar drygt 0,6 miljoner kronor. Det bedöms som möjligt att minska ramen med 1,5 procent.

Socialnämnden

Nämnden fullgör de uppgifter som i lag eller förordning uppdragits åt socialnämnd. Vidare fullgör nämnden kommunens uppgifter enligt lag om arbetslöshetsnämnd. I nämndens uppdrag ingår att främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet. Nämnden ansvarar för att bedriva ett aktivt socialt förebyggande arbete för ungdomar. I nämndens uppdrag ingår att bistå flyktingar med praktisk hjälp vid bosättning och samhällsinformation. Vidare ska nämnden bistå med övriga förekommande stödåtgärder för förbättrad integration, i samråd med Arbetsförmedlingen.

Kommunens stora utmaning de kommande åren är ett ökat vårdbehov både inom vård och omsorg, individ- och familjeomsorgen och verksamheten för funktionshinder. Detta innebär ett behov av mera boenden och en större hemtjänst. Vidare kommer detta också att innebära ett ökat behov av personlig assistans och placeringar.

En annan utmaning är utvecklingen kring försörjningsstödet, flyktingmottagandet, integrationen och ensamkommande barn.

Åspegeln - Ett nytt startat äldreboende innebär en stor möjlighet till en utvecklad verksamhet utifrån medarbetarskapet, de boendes service och ekonomin.

Två mycket stora och avgörande frågor för framtida arbetsmarknadsverksamheten är Arbetsförmedlingens framtida roll och hur detta påverkar kommunen.

Nämnden ser idag inga större besparingar som kan göras utan att det blir för stora konsekvenser utifrån lagstiftning, kostnader och brukarservice. Bedömningen är att det finns effektiviseringar och besparingar på 9 miljoner kronor för år 2021. Detta räcker inte för ekonomisk balans eftersom nämnden har kostnadsökningar på 48 miljoner kronor vilket innebär netto en obalans på 39 miljoner kronor. En stor del av obalansen består av ökade kostnader till följd av nya verksamhetslokaler.

Förbund och bolag

Den första januari år 2011 bildades ett kommunalförbund för bygg-, miljö- och hälsoskyddsverksamhet tillsammans med Kungsörs kommun. Förbundet fick namnet Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF). I förbundets beskrivning av nu läge och framtid lyfter man fram:

- Finansiering 55 % driftbidrag och 45 % taxor-avgifter
- Personalkostnader = 80 % av kostnaderna
- Driftbidraget har inte höjts i nivå med kostnadsökningarna
- Förbundet redovisat positiva resultat sedan 2011
- Ökade intäkter från bygglov och enskilda avlopp
- Eget kapital 3 mkr - återbetalat 2,7 mkr
- RUR - användas vid återställande av negativt resultat
- Investeringar med eget kapital

VMMF har en ekonomisk obalans inför år 2021 på totalt 940 tkr, varav Arboga kommuns del är 564 tkr. Av de 940 tkr utgör ökade pensionskostnader 375 tkr.

Arboga kommun samverkar med Köpings och Kungsörs kommuner genom Västra

Mälardalens Kommunalförbund med verksamhet inom räddningstjänst, lönehantering, IT, inköpsfrågor med mera. Numera ingår även Surahammars kommun som medlem i förbundet. VMKF har efter förutsättningar från medlemskommunerna tagit fram ett budgetförslag för nuvarande verksamhet. Det finns också beskrivna behov, i huvudsak mer personal, inför år 2021. För Arbogas del skulle det innebära ökade kostnader på cirka 1,2 miljoner kronor. Från 1 januari planeras en verksamhetsövergång av räddningstjänsten till ett nytt förbund (MBR).

Tillsammans med Byggnadsfirman Lund AB äger kommunen Sturestadens Fastighets AB. Sturestadens Fastighets AB äger dotterbolagen Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB, Norra Skogen i Arboga Fastighets AB samt Seniorbostäder i Arboga AB. I nuläges- och framtidsbilden pekar bolaget på att man fått utmärkelsen Arbogas Lok under 2019 av institutet UC vilket innebär att bolaget skapar lönsamhet och tillväxt i Arboga. Vidare omsatte bolaget under 2019 87,8 miljoner kronor och har hög soliditet, 27,3 procent. Bolaget lämnar utdelning under 2020 till ägarna på drygt fem miljoner kronor. Upphandling pågår för byggnation av Gropgården 3. Prognos Q1 pekar på att resultat före dispositioner och skatt följer budgeten på cirka 33 miljoner kronor. Vinstvarning måste dock flaggas för på grund av stor osäkerhet med Coronaviruset och dess verkningar.

I slutet av år 2010 bildades en helägd fastighetskoncern med ett moderbolag, Rådhuset i Arboga AB. Bolaget har två dotterbolag, Arbogabostäder AB och Kommunfastigheter i Arboga AB. Vad gäller nuläge och framtid gör bolaget en beskrivning innehållande hyresrabatt till utsatta branscher april-juni, omfördelning underhåll på grund av Corona, fastigheten Marknaden är övertagen, nybyggnation vårdboende och LSS pågår enligt tidplan, ombyggnation av nytt kontor till RIAB pågår enligt tidplan, kameraövervakning på skolor, framtida byggnationer avvaktar politiska beslut. I dagsläget följer bolaget budget för år 2020, budgeterat resultat för koncernen är 6 miljoner kronor före skatt.

Sedan 1 januari finns två nya helägda bolag i drift, Arboga Kommunalteknik AB samt Arboga Vatten och Avlopp AB.

För Arboga Kommunalteknik gäller fortsatt anpassning och utveckling av organisationen, strukturera för en bred och flexibel organisation, behov att säkerställa kompetensförsörjningen samt behov av gemensamma och uppdaterade lokaler, övergripande samverkan mellan kommunala förvaltningar och bolag. Bolagets

ekonomi bedöms vara i balans, det finns dock ingen historik att jämföra med vilket skapar osäkerhet.

För Vatten och Avlopp handlar det om förnyelse befintliga anläggningar, vattenskyddsområden, säkerhetsarbete, samverkan, dagvatten, kompetensförsörjning och klimatanpassning.

10 Ekonomiska driframar

Kommunfullmäktige fördelar totala ekonomiska ramar för den löpande verksamheten (drift) till kommunstyrelsen och nämnderna. Styrelsen och nämnderna fördelar på verksamhetsnivå och ska anta principer och/eller modeller hur resursfördelningen sker.

Resursfördelning innebär att prioritera och fördela

ekonomiska resurser till den verksamhet som ska utföras så att mesta möjliga nytta skapas av tillgängliga medel och att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls.

10.1 Resursfördelningsmodell

Resursfördelningen har en central roll för ekonomistyrningen. Det gäller förmågan att använda medlen effektivt och med begränsade resurser klara av behov och nå uttalade mål. Därför är det viktigt att ha system för att fördela resurser. Det är viktigt att resursfördelningen styr i den riktning som de politiska ambitionerna anger. Modellen för resursfördelningen bör bidra till god hushållning av resurser, underlätta prioriteringar för politiken och skapa legitimitet och ansvarskänsla i organisationen.

Kommunfullmäktige har en resursfördelningsmodell för att fördela ekonomiska ramar till styrelsen och nämnderna.

Kommunfullmäktige fördelar resurser enligt följande principer:

- Budgetram innevarande år
- Tidigare fattade beslut (+/-)
- Statliga beslut, lagändringar med mera (+/-)
- Pris- och lönekomensation (+/-)
- Volymförändringar (+/-) (barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden)
- Anpassning mot verksamhetens nettokostnadsavvikelser för förskola, grundskola, gymnasiet, äldreomsorg, IFO, LSS

- Riktad ramjustering kommunstyrelsen, fritid och kultur
- Politiska prioriteringar (+/-)

Följande antaganden är gjorda i resurstilldelningen:

- Antal invånare oförändrad (31 december 2019 14 087)
- Årets resultat 1 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning
- Volym efter beslutad befolkningsprognos KS april
- Lön 2,0 procent (2,5 procent för 2022 respektive 2023)
- Priskompensation (KPIF) 1,0 procent (1,7 procent 2022 och 2,0 procent 2023)
- Intäkter 1,7 procent (2,3 procent 2022 respektive 2,3 procent 2023)
- Internränta 1,25 procent
- Oförändrad skattesats 22,41 procent
- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning enligt SKR:s beräkningar 1/10-2020.
- Investeringsplan enligt nämndernas/styrelsens investeringsbehov i underlag till SEP 2021-2023 inklusive ytterligare prioriteringar.

10.2 Resultatbudget

Tkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Nämnderna/styrelsen					
Kommunstyrelsen inkl KF och överförmyndaren	-106 947	-122 727	-124 764	-124 764	-124 764
Revision	-812	-805	-904	-904	-904
Valnämnd	-113	-19	-21	-231	-236
Barn- och utbildningsnämnden	-342 192	-342 175	-352 936	-352 936	-352 936
Fritids- och kulturnämnden	-40 914	-41 555	-40 946	-40 696	-40 696
Socialnämnden	-326 826	-310 198	-336 642	-339 075	-339 075
Summa nämnder/styrelsen	-817 804	-817 478	-856 213	-858 606	-858 611
Finansförvaltningen					
Pensionskostnader	-3 341	-4 100	-12 520	-13 545	-9 754
Ofördelad löneökning	0	-5 979	-16 350	-29 550	-43 050
Ofördelad prisökning	0	0	0	-6 600	-14 000
Volym, Riktade effektiviseringar, nettokostnadsavvikelse	0	0	0	-4 051	-8 403
Ofördelad effektiviseringar	0	0	0	23 970	44 018
KF/KS anslag för oförutsett	0	-1 550	-1 500	-1 500	-1 500
Nettokostnad Torne	-12 234	-11 435	0	0	0
Pott för nya hyresökningar	0	-21 454	-5 182	-9 115	-17 110
Förändring kapitalkostnader	0	-702	-3 720	-13 820	-17 920
Internränta	5 859	7 700	4 800	5 900	6 000
Ofördelade medel exempelvis volymförändring	0	-4 822	-4 754	-2 550	-3 550
Verksamhetens nettokostnader	-827 520	-859 820	-895 439	-909 467	-923 880
Varav avskrivningar	-24 592	-23 200	-22 000	-31 000	-35 000
Skatter och bidrag					
Skatteintäkter	649 796	661 565	655 426	671 482	690 515
Slutavräkning skatteintäkter	-5 746	0	0	0	0
Inkomstutjämning	170 921	169 542	167 015	172 016	179 511
Kostnadsutjämning	-13 697	-8 361	-1 183	-1 204	-1 231
Regleringsbidrag/-avgift	9 916	15 661	41 931	35 364	24 551
LSS-utjämning	-6 756	-6 462	-6 903	-6 903	-6 903
Fastighetsavgift	26 240	26 825	31 461	31 461	31 461
Summa Skatter och Bidrag	830 674	858 770	887 747	902 216	917 904
Generella statsbidrag flyktingvariabler	8 938	4 580	0	0	0
Summa Skatter och bidrag inkl generella statsbidrag	839 612	863 350	887 747	902 216	917 904
Verksamhetens resultat	12 092	3 530	-7 692	-7 251	-5 976
Finansiella intäkter och kostnader					
Finansiella intäkter	22 675	21 100	20 470	20 470	20 470
Finansiella kostnader	-14 992	-14 750	-3 978	-4 219	-5 294
Finansnetto	7 683	6 350	16 492	16 251	15 176
Resultat efter finansiella poster	19 775	9 880	8 800	9 000	9 200
Resultat i % av skatter och bidrag	2,4%	1,1%	1,0%	1,0%	1,0%
Extraordinära poster	0	0		0	0
Årets resultat	19 775	9 880	8 800	9 000	9 200
Varav försäljning av fastigheter	4 327	0	0	0	0
Varav exploatering	5 428	0	0	0	0
Avstämning mot balanskravet	15 448	9 880	8 800	9 000	9 200

Från och med 2021 redovisas pensionsåtaganden enligt den så kallade blandmodellen. Bokslut 2019 och Budget 2020 redovisas enligt fullfondmodell.

När kommunfullmäktige september antog Strategisk och ekonomisk plan fanns en betydande osäkerhet med anledning av pågående pandemin och konjunktursvängningar. Beslutet av nämndernas ramar och dess finansiering sågs som ett inriktningsbeslut. Inför kommunfullmäktiges beslut i november genomförs värdering av de ekonomiska förutsättningarna. De ekonomiska förutsättningarna har förändrats och det är stor osäkerhet om konjunkturen till följd av pågående pandemi. Med anledning av förändrade förutsättningar revideras tidigare beslut avseende finansieringen och de ekonomiska ramarna till nämnderna och styrelsen.

tilldelade resurser för budget 2021 och plan för 2022–2023. Finansförvaltningens budget består av verksamhetskostnader såsom pensionskostnader och ofördelad pris- och löneökning, volymer, hyresspott, skatter och bidrag samt finansiella intäkter och kostnader.

För att årligen uppnå det finansiella målet 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning krävs för planåren 2022 och 2023 en effektivisering utöver resursfördelningsmodellens principer med 24 respektive 44 miljoner kronor.

Resultatbudgeten visar styrelsens och nämndernas

10.3 Specifikation av nämndernas ramar

DRIFTRÉDOVISNING, Tkr	Bokslut 2019	RAM 2020	Tidigare fattade beslut	Priskomp. (netto) exkl. löneöversyn	Volym	Riktad ramreducering	Politisk prio	Hyra (netto) nya verksamhetslokaler	RAM 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunfullmäktige och kommunstyrelse	106 947	122 727	14	1 207	0	-1 083	1 900	0	124 764	124 764	124 764
Revision	812	805	0	10	0	0	89	0	904	904	904
Valnämnd	113	19	0	1	0	0	0	0	21	231	236
Barn- och utbildningsnämnd	342 192	342 175	94	1 888	485	-1 235	5 300	4 230	352 936	352 936	352 936
Fritid- och kulturnämnd	40 914	41 555	40	223	0	-621	-250	0	40 946	40 696	40 696
Socialnämnd	326 826	310 198	56	691	1 834	5 027	5 000	13 837	336 642	339 075	339 075
	817 804	817 478	204	4 019	2 318	2 087	12 039	18 067	856 213	858 606	858 611

Tidigare fattade beslut består av resurstilldelning för PC på bordet. Det är sista året som nämnderna kompenseras.

Priskompensation (netto) för intäkter och kostnader samt hyresökning ingår i nämndernas ramar 2021. Interna kostnader och intäkter kompenseras såsom externa. Löneöversyn kompenseras från post under finansförvaltningen. Förändring av kapitalkostnader kompenseras vid aktivering från finansförvaltningen utifrån beslutat investeringsplan.

Ökade eller minskade volymer för socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens verksamheter innebär kompensation eller avdrag av nämndens ram. En pott för kompensation eller avdrag för förändrade volymer och oförutsett finns på finansförvaltningen. Avstämning sker mot verkligt utfall under året.

Riktad ramreducering. Att rakt av jämföra en kommuns kostnader med en annans utan att ta hänsyn till varje kommuns strukturella förutsättningar ger en begränsad indikation på om

en kommun är "dyr" eller inte. Ett bättre mått är att jämföra kommunens faktiska nettokostnader i olika verksamheter med kommunens standardkostnad enligt kostnadsutjämningsystemet. I den jämförelsen används standardkostnaden för att räkna ut en så kallad referenskostnad. Gör man denna jämförelse så ligger Arboga över för vissa verksamheter och under för vissa. Om man ligger över referenskostnaden för en verksamhet så har man kostnader som överstiger vad kommunens struktur anger. Senaste framtagna referenskostnad gäller 2019.

I resursfördelningsmodellen ska verksamheter anpassa sin nettokostnad mot Arbogas så kallade referenskostnad. Detta gäller verksamhetsområdena äldreomsorg, individ och familjeomsorg, LSS, förskola, fritids, grundskola och gymnasieskola. En anpassning ska ske inom en tidperiod om fem år. Verksamheter inom kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och fritid- och kulturnämnden har ingen referenskostnad att jämföras mot. Dessa har en riktad ramreducering med 1,5 procent.

Kommande hyresökningar för av kommunfullmäktige beslutade nya lokaler kompenseras från finansförvaltningen. Nämnderna har kompenserats i ramarna för nya verksamhetslokalerna (netto) för

LSS-boende Oljevägen, Vård och omsorgsboendet Åspegeln och förskolan Skogsglantan.

Politiska prioritering: Kommunstyrelsen får en uppräkningsramen med 1 900 tkr fördelat på +1 400 tkr för ökade kostnader inom räddningstjänsten, +300 tkr för ökade pensionskostnader inom VMMF, ett ytterligare effektiviseringskrav på 500 tkr samt ökning +700 tkr på grund av omorganisation. Fritids- och kulturnämnden får ett ökat effektiviseringskrav uppgående till 250 tkr 2021 och 500 tkr kommande åren som är riktade mot verksamhetsövergång av anläggningsansvar. Socialnämnden får ramförstärkning med 5 miljoner kronor och barn- och utbildningsnämnden med 6 miljoner kronor. Vid fördelning mellan socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden är hänsyn tagen till respektive nämnds obalanser och hur nämnderna förhåller sig till nettokostnadsavvikelserna. En del i värderingen är att socialnämnden kommer få ta del av ett nytt riktat statsbidrag för äldreomsorg på 7,3 miljoner kronor.

Barn- och utbildningsnämndens ram minskar med 700 tkr på grund av omorganisation.

Partistöd utbetalas till de partier som fått mandat och tagit plats i fullmäktige och består av ett grundstöd och ett mandatstöd. Grundstödet är oförändrat sedan 2018 och uppgår år 2021 till 32 014 kronor. Mandatstödet uppräknas med KPIF och är för år 2021 är 10 290 kronor vilket är en ökning jämfört med år 2020 med 1 procent.

Valnämndens ram ökar valåren.

Kommande planårens pris- och löneökningar för intäkter och kostnader, volymförändringar, riktade ramjusteringar och nettokostnadsavvikelser för 2022 och 2023 ingår inte i nämndernas ramar.

11 Lokalförsörjningsplan

Syftet med Strategisk lokalförsörjningsplan är att ge förutsättningar för att med god framförhållning kunna planera och strukturera kommunens samlade lokalbehov i ett nuläge samt i ett långsiktigt perspektiv.

Underlaget utgör verktyg för att kunna bedöma framtida investeringsbehov och kommunens samlade lokalkostnader. Lokalförsörjningsplanen ska användas av nämnder och styrelsen i det årliga arbetet med Strategisk och ekonomisk plan.

Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen i samband med planeringsprocessen inför kommande verksamhetsår. Inför detta arbete inventerar förvaltningarnas verksamheter användningen av sina lokaler. Ett förslag till Strategisk lokalförsörjningsplan lämnas tillsammans med nämndernas och styrelsens underlag till Strategisk och ekonomisk plan till budgetberedningen i början på maj. Kommunstyrelsen fattar beslut om Lokalförsörjningsplanen i samband att man föreslår kommunfullmäktige besluta om Strategisk och ekonomisk plan.

Kommunstyrelsen beslutade den 14 april 2020 om befolkningsprognos för perioden 2020–2030 och ska gälla för fortsatt planering och dimensionering.

Planen utgår från en oförändrad befolkning utifrån 31 december 2019 då invånarantalet var 14 087.

Arbetet med att ta fram nya detaljplaner pågår för ett antal olika fastigheter i kommunen. Det finns i dagsläget ett tjugotal planprojekt på planlistan.

För åren 2020–2026 finns ett ackumulerat investeringsbehov i lokaler på cirka 952 miljoner kronor. Detta skulle leda till nettoökningar av hyreskostnader på totalt cirka 55 miljoner kronor. Investeringsutgifterna och dess påverkan på hyrorna är framtagna utifrån nyckeltal och ska ses som uppskattningar.

Nedanstående sammanställning av pågående och kommande projekt med investeringsutgifter och beräknade nettoökningar av hyreskostnader per år samt tidplan.

Investeringsutgifter

Investeringar i verksamhetsfastigheter utförs av Rådhuset i Arboga AB som sedan hyr ut lokalen till kommunens styrelse och nämnder.

Investeringsutgifter per år

Totalt	2017/18	2019	2020	2021	2022	2023	2024-2025	2026
Verksamhet								
Barn- och utbildningsnämnden	40 000	53 000	5 400	30 000	0	0	420 000	201 000
Fritids- och kulturnämnden	6 700	0	400	500	0	0	400	0
Socialnämnden	50 000	135 250	143 450	43 000	57 250	14 250	28 500	0
Övriga administrationslokaler/Övrigt	0	600	3 800	0	0	0	0	4 200
Summa investeringsutgift	96 700	188 850	153 050	73 500	57 250	14 250	448 900	205 200

Ökade hyreskostnader (netto) per år

Totalt	2019	2020	2021	2022	2023	2024-2025	2026
Verksamhet							
Barn- och utbildningsnämnden	0	1 967	1 967	-145	0	21 267	3 901
Fritids- och kulturnämnden	469	0	63	0	0	28	0
Socialnämnden	0	775	15 375	775	6 795	1 550	0
Övriga administrationslokaler/Övrigt	42	0	-45	0	0	0	294
Summa hyresökningar	511	2 742	17 360	630	6 795	22 845	4 195

12 Investeringar

En investering definieras som ett inköp som är avsett att innehas stadigvarande i kommunen och som har en ekonomisk livslängd på minst tre år samt överstiger ett prisbasbelopp exklusive moms (48 300 kronor år 2020).

Investeringar i verksamhetsfastigheter utförs av Rådhuset i Arboga AB som sedan hyr ut lokalen till kommunens styrelse och nämnder. Dessa fastigheter redovisas i avsnitt 11 Lokalförsörjningsplan. Investeringar i verksamheten Vatten och avlopp genomförs från och med år 2020 av Arboga Vatten och Avlopp AB.

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsramar på investeringsområde eller projektnivå till kommunstyrelsen och nämnderna. För inventarier, maskiner och fordon fördelas totala ramar till kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunstyrelsen beslutar om omfördelning mellan investeringsområde respektive investeringsprojekt inom den totala investeringsramen. När det gäller

inventarier, maskiner och fordon har ansvarig nämnd rätt att besluta om omfördelning. Nämnderna har ett genomförande och uppföljningsansvar för investeringar. Styrelsen och nämnderna förutsätts att inte överskrida ramarna och vid befarad avvikelse ska i första hand omprioritering ske.

För större och/eller strategiska investeringar beslutar kommunfullmäktige om totalutgiften för projektet. Förskjutningar mellan åren kan ske och uppföljning ska ske vid prognostillfällen och i samband med kompletteringsbudget. Kompletteringsbudget, för investeringar som inte slutförts inom kalenderåret, beslutas av kommunfullmäktige i samband med beslut om årsredovisning. Kompletteringsbudget medges endast för de investeringar som inte hunnit slutföras under det aktuella kalenderåret. Betalningsplaner för större investeringar ska lämnas till kommunstyrelseförvaltningens ekonomienhet för planering av likviditeten.

Investeringsbudget 2020–2023

Tkr	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Nämnder/styrelsen				
Kommunstyrelsen	117 974	46 950	68 450	78 600
Barn- och utbildningsnämnden	3 800	1 100	1 000	1 000
Fritids- och kulturnämnden	851	1 300	650	1 100
Socialnämnden	5 016	1 500	750	2 200
Summa nämnder/styrelsen	127 641	50 850	70 850	82 900

Specifikation investeringar kommunstyrelsen 2020-2023

Investeringsprojekt, tkr	Total investerings- utgift	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Markförvärv		10 000	5 000	5 000	5 000
Ombyggnation Rådhuset		3 800	0	0	0
Utvecklingscentrum, skyltar		842	0	0	0
Skyltar vandrings- och cykelspår		0	50	0	0
Uppdatering av befintliga skyltar		0	0	0	1 000
Inventarier flytt nya lokaler näringsliv och turism		0	200	0	0
Investeringsram 2020		800	0	0	0
Beslutsstödssystem		0	1 000	0	0
Kostdatasystem(kosteneheten)		0	600	0	0
Blandningsmaskin Gäddgårdsskolan(kosteneheten)		0	200	0	0
Övriga inventarier kommunstyrelseförvaltningen		0	200	200	200
Inventarier kök Åbrinken		1 200	0	0	0
Inventarier kök Marknaden		900	0	0	0
Totalt kommunstyrelseförvaltningen		7 542	2 250	200	1 200
Fysisk planering, samhällsbyggnadsenheten		400	0	0	0
Geografiskt informationssystem, samh bygggn		300	300	350	0
Nedlagda deponier, samhällsbyggn		200	0	0	0
Digitalisering detaljplan, samhällsbyggn		1 000	400	0	0
Totalt samhällsbyggnadsenheten		1 900	700	350	0
Trafiksäkerhetsåtgärder		734	500	500	500
Trygghetsskapande åtgärder		575	300	300	300
Tillgänglighetsförbättrande åtgärder		200	0	0	0
Totalt trafik, trygghet och tillgänglighet		1 509	800	800	800
Fiber		8 924	4 000	4 000	4 000
Gator, vägar, GC		7 700	3 800	3 800	3 800
GC Fågelsjövägen	3 000	917	0	0	0
Storgatan		940	10 000	8 500	5 000
Gatubelysning		624	500	500	500
Nygatan,delen Nytorget-Höokenbergsgård		800	0	2 500	0
Åtgärder enligt broplan		2 587	0	4 000	1 000
Beläggnings-UH övrigt		6 619	6 400	6 600	6 700
Lekplatser		761	500	500	500
Offentlig toalett Bergmansparken		0	0	2 000	0
Ny infart Vasagymnasiet		0	0	500	5 000
Marieborg industrispår, besiktningsåtgärder		0	0	1 000	0
Spontanidrottsplats	2 300	2 236	0	0	0
Skatepark		600	0	0	0
Totalt gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar		23 784	21 200	29 900	22 500
Herrgårdsbron	62 000	28 759	5 000	0	0
Nytorget		400	0	2 000	0
Stabilitetsutredning Strandvägen - Ladbron		2 000	0	0	0
Fördjupad stabilitetsutredning etapp 3-8, utförande		0	0	1 000	8 000
Totalt övrig infrastruktur		2 400	0	3 000	8 000
Maskiner/inventarier teknisk verksamhet		1 200	0	0	0
Södra Brattberget	15 000	1 493	0	0	0
Åbrinken etapp 3 Krakaborg		0	0	14 400	15 000
Utbyggnad kommunalt VA		9 684	0	0	0
Västermovägen	5 000	979	0	0	0
Östra Brattberget		12 000	0	0	0
Kvarteret Cypressen		1 800	0	0	0
Gäddgårdsskolan infrastruktur		0	0	0	5 000
Fasanen infrastruktur		0	0	0	2 000
Norra skogen,Asphällsvägen gata		0	0	3 000	8 000
Hällarna etapp 3, Frösshammarsviken		0	0	3 000	0
Sätra Nord vest	16 000	6 000	8 000	2 000	0
Syrenen	2 000	0	0	2 000	0
Kastanjen	9 000	0	0	800	7 100
Totalt exploatering		31 956	8 000	25 200	37 100
Summa		117 974	46 950	68 450	78 600

13 Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING, tkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens kostnader och intäkter ¹	-817 628	-853 120	-858 675	-873 439	-878 467	-888 880
Avskrivningar	-24 592	-23 200	-18 500	-22 000	-31 000	-35 000
Verksamhetens nettokostnader	-842 220	-876 320	-877 175	-895 439	-909 467	-923 880
Skatteintäkter	644 051	661 565	647 970	655 426	671 482	690 515
Generella statsbidrag och utjämning	195 561	201 785	234 375	232 321	230 734	227 389
Verksamhetens resultat	-2 608	-12 970	5 170	-7 692	-7 251	-5 976
Finansnetto ¹	17 083	14 350	16 170	16 492	16 251	15 176
Resultat efter finansiella poster	14 475	1 380	21 340	8 800	9 000	9 200
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat ¹	14 475	1 380	21 340	8 800	9 000	9 200

¹ Från och med 2021 redovisas pensionsåtagandet enligt blandmodellen, bokslut 2019 och prognos 2020 är justerad enligt blandmodellen. Årets resultat påverkas på grund av att pensionsåtaganden (ansvarsförbindelsen) förändras.

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS, tkr	Bokslut 2019	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Årets resultat	14 475	21 340	8 800	9 000	9 200
<i>Justering för ej likviditetspåverkande poster</i>					
Av- och nedskrivningar	24 290	18 500	22 000	31 000	35 000
Avsättningar	6 502	-2 047	7 600	8 200	8 200
Medel från vht före förändring av rörelsekapital	45 267	37 793	38 400	48 200	52 400
Förändring av rörelsekapital	-42 234	4 272	-8 330	-8 870	-9 250
MEDEL DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	3 033	42 065	30 070	39 330	43 150
Nettoinvesteringar materiella anläggningstillgångar	-82 075	-107 438	-50 850	-70 850	-82 900
Försäljning materiella anläggningstillgångar	3 432	216 627	0	0	0
Förvärv finansiella anläggningstillgångar	-100	0	0	0	0
Försäljning finansiella anläggningstillgångar	25	0	0	0	0
MEDEL INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-78 718	109 189	-50 850	-70 850	-82 900
Nyupptagna lån/ amortering	18 605	-95 943	20 000	31 000	39 000
Förändring långfristiga skulder	11 863	-67 497	0	0	0
MEDEL FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	30 468	-163 440	20 000	31 000	39 000
ÅRETS KASSAFLÖDE	-45 217	-12 186	-780	-520	-750
Livida medel vid årets början	130831	85 614	73 428	72 648	72 128
Livida medel vid periodens slut	85 614	73 428	72 648	72 128	71 378
FÖRÄNDRING LIKVIDA MEDEL	-45 217	-12 186	-780	-520	-750

Balansräkning

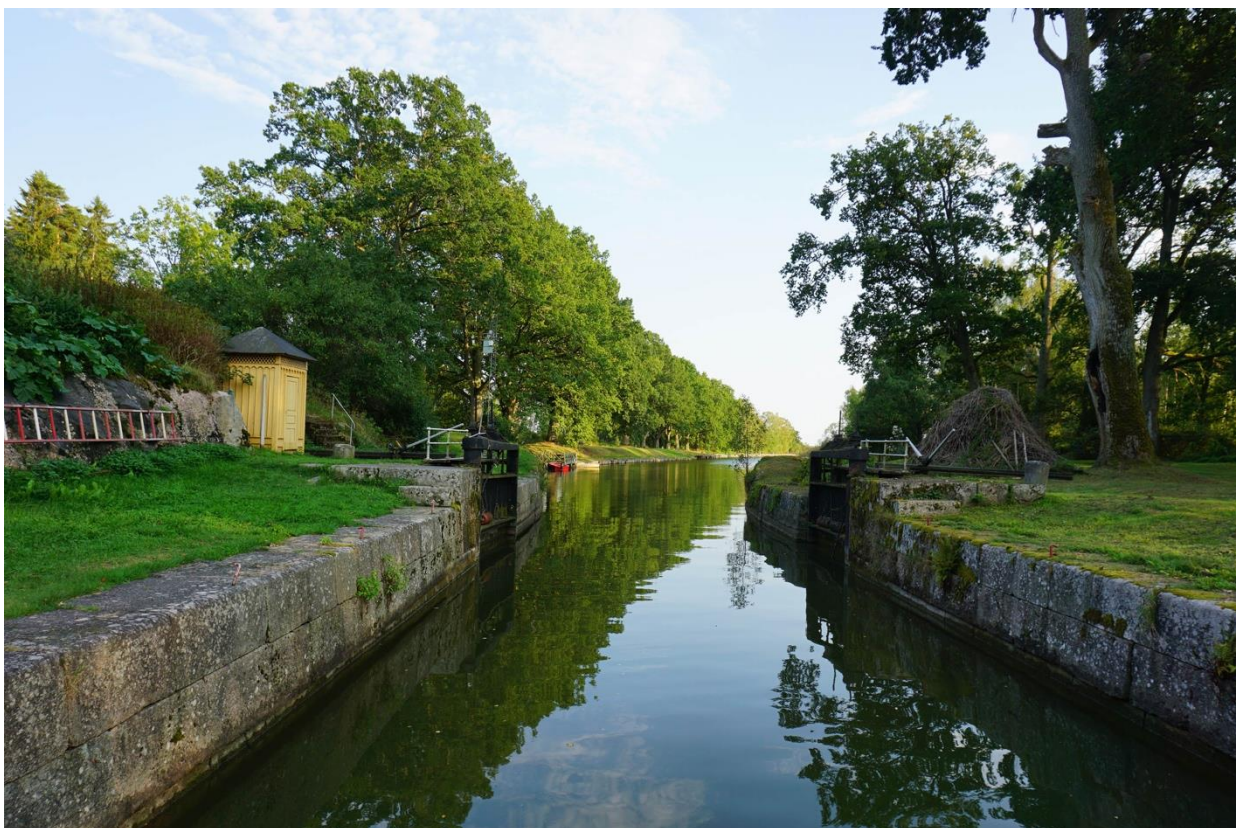
BALANSRÄKNING, tkr	Bokslut 2019	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	1 258 139	1 130 450	1 159 200	1 199 150	1 246 950
Materiella anläggningstillgångar	582 239	454 550	483 400	523 250	571 150
Finansiella anläggningstillgångar	675 900	675 900	675 800	675 900	675 800
Bidrag statlig infrastruktur	13 228	12 600	11 920	11 300	10 650
Omsättningstillgångar	148 093	125 163	133 493	142 363	151 613
SUMMA TILLGÅNGAR	1 419 460	1 268 213	1 304 613	1 352 813	1 409 213
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER					
Eget kapital ¹	649 409	670 749	679 549	688 549	697 749
varav årets resultat ²	14 475	21 340	8 800	9 000	9 200
Avsättningar ³	91 866	89 819	97 419	105 619	113 819
Skulder	678 185	507 645	527 645	558 645	597 645
Långfristiga skulder	459 527	307 645	327 645	358 645	397 645
Kortfristiga skulder	218 658	200 000	200 000	200 000	200 000
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER	1 419 460	1 268 213	1 304 613	1 352 813	1 409 213

Från och med 2021 redovisas pensionsåtagandet enligt blandmodellen, bokslut 2019 och prognos 2020 är justerad enligt blandmodellen.

¹ Eget kapital, pensionsförpliktelsen ligger utanför balansräkningen.

² Årets resultat påverkas på grund av att pensionsåtaganden (ansvarsförbindelsen) förändras.

³ Pensionsskulden tas bort som en avsättning.

14 Ordlista och förklaringar

Aktualiseringsgrad

Visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningstillgång

Fast och lös egendom som är avsedd att innehas stadigvarande.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar på grund av ålder och utnyttjande.

Balanskrav

Lagkrav att intäkterna varje år ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid årets slut. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (anläggnings- och omsättningstillgångar) och skulderna visar hur kapitalet har anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Eget kapital

Det egna kapitalet består av ingående eget kapital, årets resultat samt effekter av eventuella ändrade redovisningsprinciper.

Finansiella intäkter och kostnader

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten som exempelvis räntor och borgensavgifter.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas till exempel för investeringar inom en viss verksamhet.

Jämförelsestörande post

Intäkter och kostnader som är resultat av händelser som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelser.

Kapitalkostnader

Benämning för avskrivningar och intern ränta.

Kassaflödesanalys

Visar hur investeringar och amorteringar har finansierats under året. Utmynnar i förändring av likvidamedel.

Kortfristiga fordringar/skulder

Fordringar/skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Likviditet

Visar betalningsberedskapen på kort sikt.

Långfristiga fordringar/skulder

Fordringar/skulder som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Målvärde

Anger den lägstanivå som resultatet på mätningen ska nå upp till för kommunfullmäktiges övergripande mått. Intäkter och kostnader klassificeras som extraordinära om följande tre kriterier samtidigt är uppfyllda: Händelsen saknar ett tydligt samband med ordinarie verksamhet, händelsen är av engångskaraktär och posten uppgår till ett väsentligt belopp.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter reducerat med investeringsbidrag.

Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är avsedd att stadigvarande innehas.

Resultaträkning

Översiktlig sammanställning av externa intäkter och kostnader som utmynnar i årets resultat (förändring av eget kapital).

Räntenetto

Skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Sammanställd redovisning

Ger en ekonomisk helhetsbild av kommunen och de olika juridiska personer (bolag/ kommunalförbund) i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Skattekraft

Kommunalt skatteunderlag utgörs av beskattningsbar förvärvsinkomst för fysiska personer. Skattekraft beräknas som skatteunderlag i kronor per invånare vid taxeringsårets ingång.

Skattesats

Den andel av varje hundralapp som kommuninvånarna betalar i kommunalskatt.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansiering av tillgångarna. Visar betalningsberedskapen på lång sikt.

Bara en halvtimme från Örebro, Västerås och Eskilstuna ligger Arboga. En inspirerande plats som präglas av vacker miljö, kreativitet och engagemang.

I Arboga finns ett stort utbud av fritids- och kulturaktiviteter, en inspirerande boendemiljö och både tid och utrymme att förverkliga idéer. Så ge plats för inspiration. Välkommen till Arboga.

Läs mer om Arbogas vision och varumärke – Arboga plats för inspiration på www.arboga.se

ARBOGA
PLATS FÖR INSPIRATION